

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

378.091.12-057.87

БАННІКОВА МАКСИМА ОЛЕКСАНДРОВИЧА

2021 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Гуманітарно-педагогічний факультет

НУБіП України

УДК 378.091.12-057.87

ПОГОДЖЕНО ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Савицька І. М.

завідувач кафедри педагогіки
Сопівник Р.В.

НУБіП України

“ ” 20 р. “ ” 20 р.

НУБіП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему

Формування професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України)

Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»
Освітня програма «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»
Орієнтація освітньої програми «Освітньо-професійна»

НУБіП України

Гарант освітньої програми
Доктор педагогічних наук, доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

Сопівник Руслан Васильович
(підпис) (ПІБ)

НУБіП України

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
Доктор педагогічних наук, доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

Сопівник Руслан Васильович
(підпис) (ПІБ)

Виконав _____
(підпис) Банніков Максим Олександрович
(ПІБ студента)

НУБіП України

НУБіП України

НУБІП КИЇВ - 2021 України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Гуманітарно-педагогічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації
Д. пед. наук, доцент Сошнік Р.В.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ІІБ)
“ ” 20 року

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

Баннікову Максиму Олександровичу
(прізвище, ім'я, по батькові)
Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»
(код і назва)

Освітня програма «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Тема магістерської кваліфікаційної роботи Формування професійного стилю майбутніх педагогів на прикладі НУБіП України

затверджена наказом ректора НУБіП України від “ ” 20 р. №

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____
(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи наукові розробки вітчизняних і зарубіжних учених; матеріали періодичних видань; навчальна та довідкова література з теми дослідження
Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Теоретично обґрунтувати значення поняття формування професійного стилю майбутніх педагогів;
2. Довести необхідність формування професійного стилю майбутніх педагогів.

3. Розробити програму з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).

Перелік графічного матеріалу (за потреби)

Дата видачі завдання “ ” 20 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____ (підпис) Сошнік Р. В.
(прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до виконання _____ (підпис) Банніков М.О.
(прізвище та ініціали студента)

НУБІП України

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТИЛЮ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	8
1.1. Значення і суть поняття формування професійного стилю майбутніх педагогів	8
1.2. Функції іміджу та його основні риси.....	18
1.3. Структура професійного стилю майбутніх педагогів.....	25
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I.....	29
РОЗДІЛ II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТИЛЮ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ЯК ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	30
2.1. Закономірності формування професійного стилю майбутнього педагога.....	30
2.2. Принципи формування професійного стилю майбутнього педагога.....	37
III. РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІЖЕННЯ	43
3.1. Діагностика ставлення населення до необхідності формування професійного стилю майбутніх педагогів.....	43
3.2. Програма з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).....	55
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	69

НУБІП України

ВСТУП.

У сучасному світі поняття успіху та успішності у кожного своє. Життя чи не щодня кидає нам виклики, а ми, у свою чергу маємо приймати їх та обернути на свою користь, при цьому залишаючись професіоналами. Формування професійного стилю або створення особистого бренду, як зараз часто говорять популярні інфлюенсери – важливе завдання кожного. Саме питання формування професійного стилю майбутніх педагогів є актуальним через ряд причин: 1) політичні, економічні та соціальні зміни в Україні з початку XXI ст; 2) істотне змінення психології, пріоритетів та системи цінностей суспільства через модернізацію змісту, форм і методів ринкових стосунків; 3) розробка та апробація новітніх освітніх технологій; 4) поява нових типів навчальних закладів, зокрема академій, ліцеїв, гімназій, коледжів; 5) ця проблема не тільки розкриває причини формування професійного стилю майбутніх педагогів, а й поглиблює знання про тенденції подальшого реформування у зв'язку з потребами суспільства.

Не секрет, що позитивний імідж закладу освіти насамперед залежить від його керівника, саме він має постійно забезпечувати нову якість закладу, усвідомлюючи, що в основі інноваційного розвитку є зміна характеру діяльності і стосунків усередині колективу.

Аналіз психолого-педагогічної літератури засвідчив, що дослідженню управлінської діяльності присвячено роботи Л. Бровкіної, О. Ельбрехт, Г. Єльнікової, А. Кредисова, М. Пштінь, М. Нечасва, В. Забродського, А. Фрадкової, Т. Фролової та ін. Проблема іміджу суб'єктів управління знайшла відображення у наукових працях: В. Бороздіна, Л. Браун, Л. Галіціна, Л. Грень, Л. Даниленко, Л. Карамушки, В. Михайліченко, А. Панасюк, О. Романовського, В. Шедель, В. Шпалінського та ін. У розглянутих дослідженнях широко висвітлюється проблема управлінської діяльності учасників педагогічного

процесу, але недостатньо висвітлено особливості іміджу керівника закладу освіти.

Саме тому метою дослідження є розробка програми з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).

Завдання дослідження:

1. Теоретично обґрунтувати значення поняття формування професійного стилю майбутніх педагогів;

2. Довести необхідність формування професійного стилю майбутніх педагогів;

3. Розробити програму з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).

Об'єкт дослідження – процес формування професійного стилю майбутніх педагогів;

Предмет дослідження – програма з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТИЛЮ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

1.1. Значення і суть поняття формування професійного стилю майбутніх педагогів

Розвиток суспільства невід’ємно пов’язаний з розвитком освіти. На сучасному етапі прогресивний розвиток педагогічної освіти країни тісно пов’язаний з освітньою діяльністю вищої школи, зокрема, з підготовкою майбутніх викладачів. Від їхньої педагогічної компетентності, професійного стилю, педагогічної толерантності та самосвідомості залежить не тільки становлення та розвиток педагогічної освіти в країні, але і розвиток самої держави, її стабільність, її прогрес.

Вагомим явищем у роботі педагогів та керівників закладу освіти є професійний стиль або імідж. Це явище не нове, але у деяких джерелах зустрічається у вигляді інших термінів, таких як: «репутація», «престиж», «авторитет». На думку сучасних науковців «імідж» лежить в основі багатьох явищ не тільки сучасної цивілізації, але й цивілізації минулого.

Розглянемо окремі терміни:

Репутація (фр. *reputation*) – загальна думка про якості, достоїнства та недоліки, які склалися про кого-небудь чи що-небудь. Репутація – це оцінка людини іншими людьми. Зі визначенням Академічного тлумачного словника - Репутація (лат. *reputatio* – обдумую, споглядаю) або реномé (фр. *renomée*) є громадською думкою про когось чи щось, соціальною оцінкою чи усталеними уявленнями про особу чи об’єкт, що впливає на ставлення суспільства до цієї особи чи об’єкта[1].

Престиж (фр. *prestige* – авторитет, повага) – громадська оцінка суспільної вагомості індивіда, соціальної групи, професії, організації,

певної норми тощо. Практично тісно переплітається з авторитетом, повагою і впливом, має значний вплив на мотиви поведінки людей, на їхні рішення і дії.

Престиж (фр. prestige) – авторитет, вплив. Престиж соціальний – співвідносна оцінка соціальної значущості різних об'єктів, явищ, яку поділяють члени певного суспільства, групи відповідно до прийнятої системи цінностей.

Авторитет – (лат. autoritas) вплив, влада – наявність у особи, групи чи організації або соціального інституту незаперечних, загально визнаних позитивних якостей, які дозволяють здійснювати неформальний вплив, що ґрунтується на знаннях, досвіді, силі морального прикладу.

Імідж (англ. image – образ, лат. imago – імітувати) – штучна імітація або подання зовнішньої форми будь-якої особи. Цей термін вперше з'явився в 1806 р. у словнику Ноя Вебстера, де імідж визначено як штучну імітацію чи подання

зовнішньої форми визначеного об'єкта, зокрема особистості. Також як мисленнєве уявлення про людину, товар чи інститут, що цілеспрямовано формується громадською думкою за допомогою публісیتی, реклами чи пропаганди. Під час формування бажаного іміджу необхідно звертати увагу

лише на наявні позитивні моменти. Створений образ повинен бути природним і правдивим.

На думку О. Бекетова, професійний імідж – персоніфікований образ професії, тобто узагальнений емоційно забарвлений образ типового професіонала, який має символічну природу та здійснює психологічний вплив на тих, хто його оточує [2, с. 196]. Професійний імідж, із позицій А. Калюжного, – образ людини, детермінований професійними характеристиками, який містить в собі позитивний і негативний бік [3]. Заслугує на увагу

висновок С. Болсун, що професійний імідж має складатись із чотирьох компонентів: імідж змісту (якість, актуальність, грамотність, професіоналізм тощо); імідж соціальний (потрібність); імідж фінансовий (реальність); імідж

суб'єктний (особистісно-зорієнтований) [4, с. 52]. Ці та низка інших ознак іміджу роблять його ефективним.

Так, представники, які розглянули проблему професійного іміджу вчителя,

зазначили:

– це символічний образ суб'єкта, створений у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагога з учасниками цілісного педагогічного процесу, учнями початкових класів (Г. Бріль);

– форма самовиявлення індивідуального цілісного образу особистості як реалізатора потреб мікро- і макросоціуму в освітніх та виховних послугах, за яких виявляються найбільш виразні ділові та особистісні якості щодо статусу та соціальної ролі в конкретному оточенні (Н. Дрозденко);

– сукупність особливостей і характерних рис, які формують його образ як фахівця у процесі взаємодії з учнями, колегами, соціальним оточенням (О. Горюшенко);

– символічний образ суб'єкта, створюваний у процесі взаємодії вчителя з учасниками педагогічного процесу (А. Калюжний). Отже, можемо стверджувати, що, за загально визнаною думкою, професійний іміж учителя – стереотип образу педагога в поданні учнів, колег і соціального оточення; важливий аспект його професіоналізму й засіб педагогічного впливу на здобувачів освіти [5].

Буває так, що відпрацьовано певний стереотип, набуто і засвоєно форми поведінки, стиль одягу, манера спілкування, і людина, не замислюючись, переносить цей стереотип в інші обставини. Але імідж – не застигле поняття, людина може бути різною залежно від ситуації. Дуже важливо розуміти мотиви своєї поведінки, її необхідність, очікуваний результат. Сприятливі зовнішні дані

є тим природним надбанням, яким треба вміло розпорядитися. Підходи до розуміння поняття «імідж»:

1. Стиль. У цьому випадку під іміджем розуміють зовнішній вигляд, стиль в одязі й манеру триматися. Робота над іміджем – це підбір костюму, гриму, пошук найбільш вигідних ракурсів для фото- і відеозйомок.

2. Ідеологія. Даний підхід говорить про те, що стиль одягу, манера триматися й учинки повинні підпорядковуватися ідеології компанії. Формування ідеології диктує формування іміджу.

3. Кредитність. У цьому випадку робота над іміджем має на меті підвищення кредитності особистості керівника як комунікатора, що повинен відповідати трьом умовам:

- 1) бути експертом у певній галузі;
- 2) викликати довіру й бути надійним джерелом;
- 3) мати легітимний авторитет, тобто мати право на певну діяльність.

Якщо імідж більше пов'язаний із зовнішньою стороною образу конкретної людини, то репутація являє собою загальну думку, що створилася в певних колах про переваги й недоліки цієї людини, свого роду його фірмовий знак, характеристика, передана з уст в уста. Не виключено, що в різних колах у тієї самої особистості репутація може бути різною.

Метою іміджу є можливість передати інформацію про себе, про своє шире (особистісні і професійні) підґрунтя, ідеали, плани, діяння. З урахуванням знакової природи іміджу його можна розглядати як адресоване аудиторії повідомлення про те, що особистість має певні властивості. Для того, щоб аудиторія могла сприйняти таке повідомлення, воно має бути написане зрозумілою їй мовою, а отже, використовувати знайомі їй символи (знаки) у

їхніх звичайних значеннях. Об'єкт іміджу – людина, група людей або організація. Поняття «імідж» включає не тільки природні властивості керівника, але і спеціально вироблені, створені, сформовані. Багато в чому воно визначається об'єктивними характеристиками об'єкта, зокрема, його психологічним типом, відповідністю запитам часу і суспільства. У поняття «імідж» включається не тільки зовнішність людини, обумовлена його анатомічними особливостями і стилем одягу, але практично всі характеристики, доступні сприйняттю. Ще одна важлива характеристика іміджу – це його функціональність. Іншими словами, імідж не є самоціллю. Коли керівник займається створенням або поліпшенням іміджу, не важливо, робить він це самостійно або вдається до допомоги фахівців, тоді припускається, що гарний імідж потрібен для чогось, що за його допомоги можна досягти певних цілей, більш ефективно вирішити якісь завдання, зробити більш успішною професійну діяльність. Тому імідж – це єдність внутрішнього й зовнішнього, він відбиває внутрішню суть, міцно базується на ній. Імідж, що не підкріплюється реальними великими справами, втрачається. Із власного досвіду можу сказати, що це вкрай важливе явище для кожного керівника чи працівника, а якщо мова йде про педагога, то тим більше. Адже ми маємо справу з різними здобувачами освіти і повинні виховувати, що здебільшого педагог – це, у першу чергу, приклад. Не має значення, як гарно говорять про той чи інший вид взаємодії, якщо це не підкріплено на практиці. Зазначу, що у Національному університеті природоресурсів і природокористування України за цим слідкують дуже ретельно, я це усвідомлюю і як здобувач освіти і як майбутній працівник цієї сфери, а також маю з чим порівняти, адже за плечима навчання і в закладах з меншим рівнем акредитації. Чималий відсоток людей, які здобувають освітній ступінь тут також залишаються в науці і педагогіці надалі, продовжуючи здобувати вищу кваліфікацію у стінах рідної Альма матер, адже мають можливість зробити це від студента першого року навчання після школи до

академіка. Не останню роль тут грають саме приклади успішних викладачів та керівників, які у свій час також обрали цей шлях.

Беззаперечний факт, що для керівника важливий ефективний взаємовигідний контакт із навколишнім світом, тому визначальною частиною його іміджу є висока самооцінка, впевненість у собі; соціальна й особиста відповідальність; бажання змінюватися на краще, ризикувати при здоровому почутті самозбереження. Створення власного іміджу – процес, у реалізації якого

можуть допомогти професіонали. Професійний стиль повинен бути не тільки привабливим в очах тих, хто обирає керівника, у ньому не повинно бути нічого жахаючого. Він повинен бути природним, потрібно, щоб він був прийнятним для партнерів і підлеглих. До іміджу треба звикнути й привчити інших людей

він повинен стати звичним і знайомим, а на це потрібен певний час. Допомогти в цьому можуть іміджмейкери – фахівці з формування іміджу. За останні кілька років все більшої популярності набуває професія стиліста з підбору гардеробу, де можна починати людині, ким Ви є та, що для Вас важливо і отримати так

звані капсули гардеробу відповідно до «мудборду» (переважних кольорів, стилю, способу життя речей) і це дійсно користується попитом. Так, це далеко не головна складова професійного стилю, але одна з важливих. Адже зустрічають, як кажуть, за вбранням, а далі діло за харизмою, професійністю і характером. У нашій країні імідж керівника не будується, а прилаштовується до

нього. Іміджмейкери працюють у режимі прибудови до вже наявних можливостей керівника. Роль керівника у формуванні власного іміджу повинен зводитися до гранично можливої допомоги іміджмейкерам, тобто до повної відкритості назустріч їм, готовності сприймати їх рекомендації як програму

своїх дій. Керівники ж часто настільки психічно затиснуті, що не здатні це робити. І навіть зовнішня готовність додержуватися вказівок професіоналів і звільнитися від скутості виявляється лише маскою, і ефект виходить слабким.

Кожен керівник прагне зробити сприятливе враження й одержувати схвалення

від оточуючих. Імідж формується не тільки зовнішніми рисами людини, але й особистісними: заповзятливістю, сміливістю, творчим типом характеру, цілеспрямованістю. Імідж – це образ, що може змінюватися, коригуватися, аби відповідати запитам суспільства.

Імідж – це перший крок до успішної кар'єри. Крім візуального іміджу, існує габітарний – це вигляд, статура, жести, погані звички. Імідж – це мистецтво управляти враженням, яке усе більше й більше стає наукою. Але ж в іміджі кожної людини є елементи, що дісталися йому від народження: ріст, статура, риси обличчя, у спадок передаються і психологічні риси, і манери поведінки, які можна формувати й удосконалювати протягом всього життя.

Групи якостей, володіння якими робить реальним вирішення проблем іміджу (за Г. Бороздіною) [6]:

1. Комунікативність (здатність легко сходитися з людьми), емпатичність (здатність до співпереживання), рефлексивність (здатність розуміти іншу людину) і красномовність (здатність впливати словом). Ці якості складають набір природних обдарувань, що позначаються поняттям «уміння подобатися людям». Володіння перерахованими здібностями і постійні вправи в їхньому розвитку – запорука успішного створення особистого іміджу.

2. Якості особистості як наслідок її освіти і виховання. До них відносяться моральні цінності, психічне здоров'я і здатність до міжособистісного спілкування.

3. Якості, що пов'язані з життєвим і професійним досвідом особистості. Особливо важливо, коли цей досвід допомагає їй загострити інтуїцію. Певна самовпевненість і стереотипна поведінка негативно впливають на сприйняття людьми особистості, що зацікавлена у визнанні та доброзичливому до себе

ставленні. У багатьох випадках імідж – це результат вмілої орієнтації в конкретній ситуації, а тому – правильного вибору своєї моделі поведінки. [7,8,9]

Отож, під іміджем, як правило, розуміють зовнішній образ, що сформувався в керівника, у якому виділяють ціннісні характеристики й риси,

що мають досить сильний вплив на оточення. Багато індивідів від природи мають привабливий імідж, наділені чарівністю. Значною мірою первинне враження про людину складається на основі її зовнішніх даних. Однак

відсутність зовнішньої привабливості не повинна заважати створенню

сприятливого іміджу. Привабливість – це не стільки візуальна характеристика, скільки довіра, щиросердечне ставлення до людей. Враження про людину складається при першому знайомстві з нею: другого шансу отримати перше

враження не буде. Приблизно те ж відбувається й відносно організації, коли ми

купуємо її товар або користуємося її послугою. Тому організації роблять усе

можливе, щоб мати привабливий вигляд в очах споживачів. Те саме стосується і

керівника, педагога. Дуже часто власний погляд людини на свій імідж різко

відрізняється від того, яким він є в очах громадськості.

Не менш важливою особливістю керівника можуть бути харизматичні риси особистості – особлива здатність залучати, спрямовувати та утримувати увагу навколишніх і завдяки цьому завойовувати успіх. Багаторічний досвід свідчить,

що майже в кожній людині можна розвинути певні якості, зокрема здатність

створювати собі імідж. Природно, що однієї харизми для успіху недостатньо:

необхідно розумно та активно діяти, створюючи собі образ компетентного, авторитетного і досвідченого керівника організації. Майбутній керівник

повинен знати про такі психологічні явища, які допомагають в роботі з людьми,

дають змогу краще їх зрозуміти – флюїдне випромінювання: блиск очей,

чарівна посмішка, привабливість манер поведінки, своєрідна інтонація голосу.

Іноді ми несвідомо починаємо допомагати людям, яким не збиралися надавати

Ніякої послуги тільки завдяки м'якості їхнього голосу або дружньому потиску. Не можна не згадати про face building. Українською це звучить як «створення обличчя» і становить особливу міні-технологію в створенні іміджу сучасного

керівника. Фахівці називають два можливих варіанти оволодіння цією технологією: перший реалізується візажистами, другий – розрахований на ентузіазм тих, хто самостійно бажає зробити собі образ, орієнтуючись на ситуацію й використовуючи різні рольові маски. Візаж – це вміння

застосовувати косметику, зорову корекцію зовнішності особи, підкреслення сильних сторін зовнішності. Для цього необхідно насамперед мати спеціальні

знання з використання техніки візажу. У face building особливу увагу приділяють посмішці, яка здатна перетворювати образ і передавати багато емоційних відтінків. Іноземні фахівці радять посміхатися більше, тому що

відомо, що посмішка підвищує настрій. Зазначимо, що більшість американських, європейських керівників досить добре цим послуговуються і можуть ввести в оману довірливого співрозмовника. Під час створення іміджу, у спілкуванні з людьми слід звертати увагу на очі. Адже відомо, що очі – це

дзеркало душі. Неспокійні очі видають збентеженість і непевність, спокійний, впевнений погляд відрізняє впевнену в собі людину, дружелюбність у погляді приваблює співрозмовника. Наступна складова іміджу керівника –

самопрезентація, тобто вміння подавати себе, свої знання й уміння з найкращого боку. Для цього необхідно мати привабливий зовнішній вигляд,

володіти такими здібностями, як комунікабельність, рефлексивність і володіння собою. Наприклад, помічено, чим невизначніше людина виголошує своє ім'я при знайомстві, тим більше в неї розвинений комплекс неповноцінності. Якщо

керівник представляє себе чітко й голосно, то це свідчить про впевненість, твердість характеру і його серйозні наміри. Специфіка діяльності керівника

висуває досить серйозні вимоги до його зовнішнього вигляду. Зовнішній вигляд – це перший крок до успіху, оскільки служить для потенційного партнера

кодом, що свідчить про ступінь надійності і респектабельності людини. Акуратний, зі смаком одягнений, з гарною зачіскою, підтягнутий – такий зовнішній вигляд ділової людини доброзичливо сприймається партнерами й

клієнтами. І справа тут не в особливостях смаку, а в тому, що зовнішній вигляд людини свідчить про її повагу до суспільства, співробітників та інших людей.

Як у всякій професійній групі людей, у керівників закладів освіти склався певний стереотип відносно одягу, більшість ділових людей схожі при виборі

кольору краватки, сорочки або костюма. На думку модельєрів, основним принципом укомплектування гардеробу повинна стати універсальність одягу.

Сучасний діловий світ досить консервативний у питаннях моди. У робочий час прийнято носити більш світлі костюми, ніж на прийомах, причому їхній тон у

літню пору повинен бути світлішим, ніж у зимову. Костюми яскравих тонів

зазвичай у робочий час не носять. Для керівника важливо враховувати

відповідність елементів одягу. Наприклад, дисгармонійно буде виглядати діловий костюм у комбінації з картатою сорочкою. Вважаємо, що сучасний

керівник мусить виходити за стереотипи, у вихідні бути ближчим до студентів,

викладачів, носити сучасний, модний одяг. У робочий же час бути більш

офіційним. Досвідчений керівник знає, що в різних ситуаціях він повинен грати

різні ролі та повинен виглядати по-різному. Невдача манера одягатися, застарілий костюм, краватка, погана фізична форма, неохайний вигляд можуть

привести до невпевненості у своїх силах, а в деяких випадках – і до

депресивного стану. Складники іміджу керівника позитивний зовнішній образ

харизматичність (природна і набута) емоційне випромінювання (посмішка, блиск очей, голос) face building («створення обличчя») самопрезентація

комунікабельність рефлексивність володіння собою зовнішній вигляд гарна

фізична форма індивідуальність. Слід дотримуватися відповідності одягу і

посади, яку людина обіймає. Але найголовніше – не втрачати своєї

індивідуальності. Справа не в тому, як дорого людина одягається, а як себе

відчуває, як її сприймають. Необхідно, щоб імідж відповідав не тільки внутрішнім якостям керівника, але й довгостроковим перспективам його кар'єри, так само, як і характеру закладу освіти, був привабливим для багатьох.[2, 10]

1.2. Функції іміджу та його основні риси

Дослідники зазначають, що люди, формуючи імідж різних об'єктів, свідомо або напівсвідомо очікують від нього вирішення певних завдань:

1. Задоволення власних потреб. Імідж закладу освіти є основою для їхньої діяльності (чи можливе співробітництво, як воно вплине на майбутнє тощо). Таку функцію іноді називають функцією ідентифікації, оскільки об'єкт іміджу стає знайомим і таким що прогнозується.

2. Створення певної системи оціночних координат, яка стане основою для діяльності, сприйняття та координації життя.

3. Протиставлення та порівняння одного об'єкта з іншим здійснити простіше, коли сформовані іміджі обох сторін. Характеризуючи основні функції іміджу закладу освіти, можна визначити, що він стосується не тільки людей, але й різних соціальних об'єктів. Для працівників і їх зв'язків із громадськістю, батьками на перше місце виходить проблема іміджу організації закладу освіти.

Завдання створення, корегування, зміни або посилення іміджу закладу стоять перед ним у повсякденній роботі.

Функції іміджу (за О. Романовським) [9]:

1. Номінативна – покликана створити упізнання навчального закладу, його марку, зв'язавши сприятливий образ із конкретним товаром, керівником, організацією.

2. Естетична – покликана виділити емоційний образ керівника, висунувши на перший план якісні складові.

3. Консервативна – покликана захистити основну ідею керівника, забезпечивши варіантність однієї й тієї ж ідеї для нових поколінь традиційних споживачів.

4. Адресна – покликана зв'язати його з певними цільовими аудиторіями впливу. Основні завдання іміджу: просування іміджу та корекція репутації.

Складові іміджу (за М. Каганом) [8]:

1. життєздатність – проєктивність;
2. рівень узагальнення – узагальненість;
3. виразність – зоровість;
4. діалогічність – замкненість.

Імідж – поняття стійке й малорухоме. Це добре, оскільки, створивши позитивний образ, користуєшся ним тривалий час. І погано, оскільки невдало сформований через ряд прикрих промахів імідж може назавжди перекреслити рух угору службовими сходами.

Внутрішня складова іміджу:

- самопрезентація – мова, голос, міміка, жести, хода, постава, манери, самовпевненість, здоров'я, почуття гумору, гра, артистичність, красномовство;
- міжособистісне спілкування – комунікативність, переговори, конфлікти, посмішка;
- маніпуляція в діловому спілкуванні;
- техніки релаксації, саморегуляції, корекції й самокорекції;
- поведінка й етикет у ситуаціях ділового спілкування.

Люди, з якими спілкуються керівники, створюють у своїй свідомості образ, заснований на сприйнятті їх зовнішності, манер, поведінки, мови. Імідж – образ, зліпок, розумове подання конкретної особи, змістовна сторона її характеру. У практичному вживанні це слово близько до відомого грецького

слова «харизма», у яке стародавні греки вкладали значення обдарованості, авторитетності, мудрості й святості. Люди, що володіють сукупністю таких якостей, завжди мали силу впливу на навколишнім.

Характеристики позитивного іміджу керівника навчального закладу: привабливий зовнішній вигляд; незалежне природне поводження; грамотна мова, гідні манери; спокійна реакція на похвалу чи критику; ввічливість, охайність, підтягнутий вигляд і багато інших факторів. Невід'ємним атрибутом

зовнішності керівника навчального закладу буде костюм. Костюм – це «візитна картка» керівника. Перше враження надовго залишається в пам'яті людей. Зневажати зовнішнім виглядом – непрощenna помилка. Важко змінити той образ, що створився при першому знайомстві. Акуратність і підтягнутість в одязі часто асоціюються з організованістю в роботі, з умінням цінувати свій і

чужий час, а «розхристаність» є синонімом метушливості, безпам'ятності та якостей, що прийнято розцінювати негативно. Неправильно дібрана краватка чи сорочка здатні внести різнобій у стиль костюму, і одяг буде виглядати хаотично. Чарівність як складова іміджу – це не стільки візуальна

привабливість, скільки відчуття навколишньої щиросердності, скромності, співчутливості, співчуття, внутрішньої гарної неповторності, довіри та прихильності.

Усі якості, що визначають образ керівника в його сприйнятті, можна розділити на п'ять характерних груп:

- від природи (здатність легко сходитися з людьми, здатність до співпереживання й розуміння іншої людини);

НУБІП України

- від виховання (ввічливість, поважність, скромність і чесність, чуйність і чутливість, такт і терпимість);

- від освіти (логічність, переконливість і грамотність мови з відповідним словниковим запасом і здатністю викладати думки);

НУБІП України

- від життєвого досвіду (витриманість, проникливість та інтуїція, що дозволяють вловлювати настання передконфліктних ситуацій і вгадувати подальший хід думок співрозмовника);

НУБІП України

- від професійної діяльності (специфічна спостережливість й особливе бачення суті справи з відповідним розумінням і професійною оцінкою).

Формування іміджу керівника може йти двома шляхами: стихійно (спонтанно) або цілеспрямовано. У першому випадку це природний процес, що проходить

без зовнішнього тиску, одним з результатів якого є становлення людини як

НУБІП України

індивідуальності. Керівник виступає тією особистістю, якої він є насправді (або тим, ким йому найлегше бути). Імідж такого роду не вимагає змін у тому

випадку, якщо він гармонійно поєднується з особливостями організаційної

культури та займаної посади. Зазвичай ця ситуація має місце тоді, коли людина

НУБІП України

займає посаду керівника в результаті тривалої вертикальної і горизонтальної кар'єри в одному навчальному закладі. Другий шлях передбачає активне

формування, яке необхідно, якщо: керівник є «чужим» по відношенню до

навчального закладу; керівник не має великого досвіду управління; у системі

НУБІП України

управління колективом є конфліктні точки.

Особливе значення має імідж для великих і достатньо відомих установ і організацій, зокрема закладу освіти. Вони завжди у центрі уваги громадськості,

і під прицілом ЗМІ. Це примушує подібні організації і заклади постійно і

НУБІП України

цілеспрямовано займатися своїм іміджем, працювати з громадською думкою.

На сьогодні можна назвати близько 40 причин такої уваги до іміджу навчального закладу.

Серед них такі:

НУБІП України

- збільшує знання громадян про заклад, що сприяє зростанню позитивного ставлення до нього;

— примушує репутацію краще працювати на заклад;

НУБІП України

- виражає те, що саме цей заклад найкраще підходить для отримання освіти відповідного рівня та розвитку здібностей дитини;
- позиціонує заклад як такий, що рухається вперед;

— об'єднує різні підрозділи закладу під одним іміджем;

НУБІП України

- сприяє укоріненню однієї соціальної відповідальності бізнесу;
- заперечує невірні уявлення, перестороги і хронічні штампи;
- позитивно впливає на почуття людей, викликає довіру;

— це інструмент досягнення стратегічних цілей колективу, який

НУБІП України

- вивітлює основні сторони її діяльності та зорієнтований на перспективу;
- підвищує конкурентоздатність закладу освіти на ринку (у разі зрозуміло, позитивного іміджу);

— приваблює споживачів освітніх послуг певного рівня та партнерів;

НУБІП України

- полегшує доступ закладу освіти до різних ресурсів (фінансових, інформаційних та ін.) та введення власних програм, освітніх ініціатив тощо.

НУБІП України

Імідж закладу освіти може бути різним. Якщо взяти за основу аналізу, наприклад, такі критерії, як зв'язок образу, що виникає, з об'єктом іміджу та суб'єктом сприйняття, можна виділити, такі за Ф. Джефкінсон:

НУБІП України

1. Дзеркальний – імідж у чужих очах, на думку її керівників і персоналу;
2. Поточний – реальний імідж закладу в чужих очах;

3. Бажаний – імідж, який би заклад хотів мати в очах громадськості;

4. Багатозначний імідж – сукупність іміджів структурних підрозділів певної організації в очах громадськості

Узагальнюючи наукові погляди представників психологопедагогічних досліджень, доходимо висновку, що професійний імідж майбутнього магістра педагогіки вищої школи – це цілеспрямовано сформований образ, який повністю відповідає специфіці майбутньої професії, уявлення про фахівця, що складається в результаті розвитку професіоналізму здобувачів вищої освіти, спираючись при цьому на отриману спеціальну професійно-педагогічну підготовку у вищому навчальному закладі та на власний практичний досвід, залежить від особистісних і професійних якостей, усвідомлено створюваний із метою досягнення успіху, кар'єрного росту та досягненню педагогічної майстерності.

Імідж реалізується у процесі самопрезентації передусім через візуальний канал сприйняття інформації, тому зовнішність має величезне значення у формуванні іміджу вчителя, адже саме у візуальному образі відбувається й узагальнення найрізноманітнішої інформації. Крім того, учитель працює з підлітками, для яких він має стати еталоном, зразком для наслідування, але які водночас можуть доволі критично оцінювати його зовнішній вигляд.

Формування іміджу вчителя для школярів як його реципієнтів починається з першого знайомства, коли візуальна оцінка передре всім іншим. Тому зовнішність учителя має бути бездоганна. Своїм зовнішнім виглядом учитель має налаштувати до себе учнів і їхніх батьків. Майбутні вчителі технології мають засвоїти правило: гарно виглядати – значить виявляти повагу до оточення. На наш погляд, ключовим критерієм правильності зовнішнього вигляду вчителя має бути відчуття міри, що дасть змогу розумно поєднати

бажання виглядати сучасно з урахуванням тенденцій моди, свого віку, комплекції, специфіки професійної діяльності та ситуації.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

1.3. Структура професійного стилю майбутніх педагогів

Специфіка професійного стилю майбутнього педагога полягає в тому, що його реципієнтами будуть різні групи: школярі, їхні батьки, колеги, адміністрація школи, а також пересічні громадяни, що виявили бажання провести дозвілля на «платформах ініціатив» для розкриття своїх творчих можливостей. Уявлення про вчителя у цих груп реципієнтів іміджує різніми. Так, дослідження вимог до іміжевої поведінки вчителя А. Кононенко показало, що думки дітей і їхніх батьків багато в чому не збігаються щодо привабливих і непривабливих рис учителя. Ставлення учнів початкових класів до навчання та вчителя емоційніше, а в батьків – більш орієнтовано на кінцевий результат.

Батьки ж підлітків послаблюють свою увагу до навчальних справ своєї дитини та байдужіють до особистісного образу педагога. Старшокласники у своїх оцінках наближаються до батьків. Більш значущими для учнів старших класів стають ті ж якості, що і для батьків – освіченість, справедливість, тактовність і почуття гумору. Неприйнятними для старшокласників стають такі риси, як несправедливість, здатність принижувати, небажання зрозуміти. Тобто, дорослішаючи, учні починають надавати більшого значення тим якостям педагога, що стосуються: а) їхньої професійної компетентності як джерела інформації, б) їхніх моральноетичних якостей, пов'язаних з урахуванням збільшеного почуття власної гідності учня, в) їхньою комунікативності [11].

Структура професійного стилю майбутніх педагогів має такі компоненти:

— відповідність одягу ситуації (діловий стиль для теоретичних занять, батьківських зборів, виховних заходів, засідань педагогічної ради тощо, застосування спеціального одягу для проведення практичних занять, використання засобів захисту очей, рук тощо);

— культура зовнішнього вигляду (доглянутість, охайність, доречне використання аксесуарів, стриманість у застосуванні макіяжу, манікюру);

— охайність зачіски, відповідність її вимогам безпеки праці, використання захисних головних уборів; привабливість зовнішнього вигляду вчителя для школярів (відповідність віку, а також сучасним тенденціям стилю, елегантність, відчуття стилю);

— культура рухів – ходи, постави, жестів, міміки, пантоміміки.
 Професійна спрямованість майбутнього вчителя передбачає:

— стійку мотивацію до педагогічної праці,
 — інтерес до педагогічної професії,
 — схильність до педагогічної діяльності,
 — розуміння та прийняття своєї педагогічної місці.

Згідно з нашим концептуальним баченням, предметно-технологічна компетентність педагога передбачає:

— володіння теоретичними знаннями в певній сфері практичної діяльності, яка є релевантна предмету викладання,
 — наявність мотивації до занять відповідною діяльністю, глибокий і стійкий інтерес до неї,
 — прагнення залучити до неї учнів;
 — наявність досвіду відповідної діяльності та її продуктів, у яких втілена майстерність учителя.

Науковці одноставно звертають увагу на значення професійної спрямованості особистості вчителя для його іміджу. На наше переконання, це насамперед має бути гуманістична й інноваційна спрямованість. Від спрямованості особистості вчителя на дитину, його здатності олюднити

навчально-виховний процес залежить його якісний результат. Спрямованість особистості вчителя на пошук інновацій, розробку нових технологій і методик трудового навчання, окремих методів, форм, засобів занурення учнів у творчу

трудову діяльність це умова забезпечення в підсумку конкурентоспроможності української держави у співдружності європейських країн. Тобто мають передувати саме гуманістична й інноваційна спрямованості

особистості вчителя як основа професійної спрямованості. Особливе значення

має володіння педагогом навичками комунікативної та мовленнєвої поведінки, а також невербального спілкування. Свідомість зазвичай не контролює невербальні сигнали, а значить проявляються саме підсвідомі установки

людини, і на цих даних ґрунтується ступінь довіри до педагога й інформації, яку

він дає. Не можна не погодитися з переконаннями дослідників щодо сутності

мовленнєвої поведінки вчителя. Отже, вимогами до мовленнєвої поведінки майбутнього вчителя технологій є:

— грамотність;

— дотримання всіх мовних норм: вимови, наголосу, слововживання; використання мовних засобів, що підтримують увагу й інтерес, реалізують такі важливі комунікативні якості, як виразність і

емоційність;

— дотримання соціальноетичних мовних норм; чітка дикція; приємний тембр голосу;

— застосування інтонаційних засобів комунікації, пауз, зміни темпу

мовлення задля зосередження уваги учнів на найважливіших моментах;

— логічне структурування висловлювання.

Узагальнюючи позиції багатьох науковців, що зазначені в цьому параграфі

й раніше, щодо вимог до комунікативної поведінки педагога, зазначимо, що основою їхньої сукупності є такі:

— демократичний стиль спілкування з учнями,

гнучкість у спілкуванні,
педагогічний такт,
дотримання етичних норм міжособистісної взаємодії у педагогічному

та дитячому колективі, у спілкуванні з батьками дітей,

дотримання норм етикету та взаємовідносин у педагогічному та дитячому колективі,
уміння співпрацювати

Тобто професійний стиль педагога – це цілісний образ педагога, який

характеризує його як духовну, високоморальну особистість, яка має широкі технічні ерудицію, знання про різноманітні сучасні технології, вміння їх використовувати сам і вчить цьому учнів на уроках трудового навчання та

технологій і в позанавчальній роботі, водночас презентуючи себе глибоким

фахівцем тієї чи іншої сфери виробництва, виступає для оточення прикладом технологічної творчості.

Імідж майбутнього вчителя технологій – це явище, яким можна керувати.

Керованість іміджу передбачає розуміння закономірностей його

функціонування та формування, зумовлює необхідність спеціальної діяльності з його проектування, діагностики, формування та корекції, що здійснюється через принципи, методи, технології. Усе це зумовлює розуміння майбутніми

викладачами важливості позитивного іміджу та спеціальні знання та вміння щодо

його формування. Відсутність таких знань позбавляє процес формування іміджу цілеспрямованості та робить його стихійним. Формування позитивного професійного стилю педагога є одним із способів гуманізації освіти,

підвищення ефективності педагогічної діяльності та популяризації педагогічної

праці. Сутність професійного іміджу вчителя, його структура, закономірності його формування потребують спеціального дослідження через свою специфічність та відмінність від професійного іміджу представників інших

професій, що може перетворити його на повноцінний чинник педагогічного процесу.

Означені уявлення формувалися й розвивалися стихійно та неусвідомлено

в суспільстві впродовж століть. Рушійною силою такого процесу передусім

виступали потреби лідерів різних соціальних груп у посиленні власного впливу на людей різних соціальних груп, що сприяло удосконаленню їх зовнішнього вигляду, ораторської техніки, використання особливої міміки, жестів тощо;

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I.

У першому розділі ми розглянули основні поняття, що стосуються професійного стилю майбутніх педагогів, навели аргументи щодо важливості формування цього стилю та перелічили функції професійного стилю педагогів у кар'єрі.

Отже, питання формування іміджу майбутнього педагога має велике значення для становлення професіоналізму педагога, це один зі шляхів гуманізації освіти та підвищення ефективності педагогічної діяльності.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТИЛЮ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ЯК ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА

2.1. Закономірності формування професійного стилю майбутнього педагога

Фахова підготовка спеціалістів у вищих навчальних закладах України визначається Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність». Діяльність закладів вищої освіти ґрунтується на концептуальних положеннях, зазначених у Національній доктрині розвитку освіти, Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття) та ін. Підґрунтям вихідних концептуальних положень щодо розвитку педагогічної освіти є закон України «Про загальну середню освіту», закон «Про вищу освіту», «Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті», Концепція педагогічної освіти. Професійна діяльність учителя – це складний, динамічний і неперервний процес; відповідно, і підготовка до цього виду діяльності вимагає врахування сучасних вимог. В Україні відбуваються докорінні зміни в правовому, соціально-економічному та інформаційному просторі, що й відображає система педагогічної освіти. Формування іміджу фахівця може бути ефективним тільки у тому разі, коли воно ґрунтується на розумінні закономірностей та принципів сприйняття іміджу та його створення у свідомості людей. Професійний стиль майбутнього педагога – це явище, яким можна керувати. Керованість іміджу передбачає усвідомлення закономірностей його функціонування та формування, зумовлює потребу в спеціальній діяльності з його проектування, діагностики, формування та корекції, що здійснюється завдяки принципам, методам, технологіям. Все це зумовлює розуміння майбутніми викладачами значущості позитивного іміджу й спеціальні знання та вміння щодо його формування. Відсутність таких знань позбавляє процес формування іміджу цілеспрямованості та перетворює його на

стихийний. Цілеспрямоване й ефективне формування й розвиток провідних компонентів особистісної сфери, що складають імідж майбутніх педагогів, має успішніший перебіг тоді, коли враховують об'єктивні тенденції і закономірності педагогічного процесу, тобто істотні та стійкі зв'язки, взаємини, у яких перебуває, виховується і розвивається молода людина. Треба враховувати, що закономірності виховання є однією з основних форм теоретичного знання в професійній педагогіці. Так, за визначенням В. Сластьоніна, загальними закономірностями освітньо-виховного процесу є ті істотні зовнішні й внутрішні зв'язки, від яких залежить спрямованість процесу й успішність досягнення педагогічних цілей [364].

Крім відбиття потрібних, тетотних, стійких і повторюваних зв'язків і відношень між елементами виховної системи в ній знаходять відображення тенденції державного, громадського, духовного розвитку як країни загалом, так і окремих спільнот, громадян. Оскільки ж освітній процес є особливим соціальним явищем, то в ньому діють і мають вияв закономірності різного рівня й порядку: найбільш загальні філософські закони розвитку суспільства, природи і мислення; закономірності соціального типу; закономірності розвитку; закономірності формування особистості та колективу тощо. Тому під час аналізу цієї категорії будемо зважати на виділення зовнішніх і внутрішніх закономірностей виховного процесу.

Зовнішні закономірності характеризують залежність виховання від суспільних процесів та умов, зокрема соціально-економічної та політичної ситуацій, рівня культури, ідеології, політики, права, моралі, потреб суспільства у певному типі особистості та рівні її вихованості. Тобто цілі, зміст і методи виховання завжди є соціально зумовленими, що відбиває вимоги суспільства до рівня вихованості особистості. Водночас, і система виховання, і тип організації та перебігу педагогічних процесів залежать від можливостей суспільства, від рівня розвитку країни, зокрема соціально-політичного, економічного,

культурного, науково-технічного. Зв'язки виховання, суспільства й держави регулює й коригує освітня політика.

Внутрішні закономірності характеризують зв'язки між компонентами виховного процесу (метою, змістом, методами, засобами та формами); типом діяльності викладача й студента, особистим ставленням майбутніх фахівців до процесу виховання та ефективністю його результатів. Серед внутрішніх закономірностей виховного процесу можна виділити такі: цілісність; зв'язок

виховання з навчанням; орієнтація виховання на розвиток особистості, її сутнісний початок і культурне призначення; стимулювання активності особистості залученням до різноманітних форм діяльності; взаємозв'язок мети, змісту, методів, форм та засобів виховання.

Цілісний педагогічний процес передбачає таку організацію життєдіяльності студентів, яка б відповідала їхнім життєвим потребам, збалансовано впливала на всі сфери особистості – свідомість, почуття і волю, адже цілісному педагогічному процесу притаманна внутрішня єдність складників його компонентів, їхня гармонійна взаємодія [12]. Сутність цілісності виховного процесу – в упорядкованості всіх його частин і функцій основному завданню: вихованню людини – розвитку індивідуальності й соціалізації особистості студента – майбутнього вчителя.

Як визначає К. Фоменко, такі психологічні феномени як самоаналіз, самовиховання, саморозвиток, катарсис, культурогенез, самопізнання, самооцінка, самовизначення та самоактуалізація – це інтегральні характеристики життєтворчої активності людини. Власне вони сприяють реалізації здібностей особистості, розвитку її творчості та є складниками сенсу людського життя [13]. Крім загальних закономірностей процесу виховання вважаємо за доцільне виокремити закономірності функціонування освітньо-виховної системи закладу вищої освіти, які зумовлюють специфічні закономірності формування іміджу майбутнього вчителя технології.

Формувати імідж майбутніх учителів неможливо без урахування вікових особливостей сучасного студентства та закономірностей формування особистості в цьому віці. Зааналізуємо особистість студента-майбутнього педагога як суб'єкта формування іміджу. Науковці, які досліджували психологічні особливості студентського віку [14; 15; 16; 17; 18], вважають, що специфіка навчальної діяльності студентства впливає на перетворення його системи ціннісних орієнтацій, що зумовлює психологічне трактування цього віку як центрального періоду становлення характеру та інтелекту. Порівняно з іншими віковими періодами в юнацькому віці спостерігають найвищі показники психічних процесів, йому притаманні «досягнення найвищих, «пікових» результатів, які базуються на всіх попередніх процесах біологічного, психологічного, соціального розвитку» [19]. Аналіз літератури з вікової психології та педагогіки вищої школи зумовлює твердження, що розвиток студентів на різних курсах має особливі риси. Вступ до ЗВО посилює впевненість молоді, у неї розвиваються такі якості, яких бракувало в старших класах – цілеспрямованість, самостійність, ініціатива. До особливостей студентів молодших курсів П. Кравчук [20] зараховує формування почуття дорослості та власних поглядів; прагнення до самоствердження особистості, відповідно – до перевірки своїх якостей; прагнення пізнавати довкілля; загострене почуття справедливості та підвищена реакція самозахисту; зміна споглядальної позиції підлітка на позицію активної дії. Старшокурсникам притаманна готовність випробувати власні сили в самостійному вивченні складних теоретичних питань, дослідженні проблем, які їх цікавлять, звуження сфери інтересів, зниження неадекватності в реакціях на успіх та невдачу, стабілізація самооцінки, підвищення рівня адекватності поведінки, наявність почуття обов'язку, відповідальності. Дослідження вікових особливостей студентів різних курсів є підставою для твердження про те, що цілеспрямоване формування іміджу майбутніх учителів технологій має розпочинатися з

першого курсу навчання у ЗВО, але впродовж навчання в університеті особистість студента змінюється, і такі зміни мають бути враховані для планування педагогічної технології формування іміджу.

Отже, процес формування іміджу майбутніх учителів технологій ґрунтується на таких закономірностях:

1. Професійний стиль – це цілісне багатоаспектне явище зі складною структурою, урахування якої уможливило формування цілісного іміджу у системі виховної роботи педагогічного університету.

2. Цілісність іміджу – основна характеристика ефективності та дієвості іміджу.

3. Формування професійного стилю майбутніх педагогів детерміноване зовнішніми (соціально-політичними, соціально-економічними умовами, професійними вимогами до вчителя технологій) і внутрішніми чинниками, пов'язаними з особистісними характеристиками носія іміджу (потребами, мотивами, здібностями, індивідуальними психічними властивостями особистості).

4. Ефективність формування іміджу залежить від мотивації студента – майбутнього педагога.

5. Особливість роботи вчителя не передбачає залучення фахівців зі створення його іміджу, тому позитивний імідж майбутнього вчителя технологій може сформувати лише сам носій іміджу завдяки наполегливій роботі над собою.

6. У формуванні професійного стилю майбутніх педагогів надзвичайно важливим є перше враження.

7. Урахування вікових особливостей студентів та специфіки їхньої майбутньої професії визначає комплекс педагогічних засобів формування іміджу майбутніх учителів технологій.

8. Формування іміджу неможливе без оволодіння прийомами самопізнання та рефлексії.

9. Імідж професійного стилю майбутніх педагогів формується у систему виховної роботи університету.

10. Імідж потребує постійної роботи з його створення та підтримки через змінюваність зовнішніх обставин та внутрішніх чинників.

11. Оскільки вчитель взаємодіє з реципієнтами свого іміджу увесь власний робочий час, а не періодично, як політики або телеведучі, його імідж має бути максимально природним та гармонійним, щоб педагог міг поводитися природно, не відчувати штучності іміджу, а реципієнти, зокрема, не сприймали його як суперечливий.

12. професійний стиль педагога не повинен бути самоціллю, він покликаний бути допоміжним чинником впливу на учасників педагогічної взаємодії.

13. У педагогічному процесі дуже часто виникають непередбачувані та нестандартні ситуації, реакція вчителя на які може мимоволі зруйнувати його імідж, що зумовлює потребу безперервного вчительського самомоніторингу.

Навчальний процес в університеті є основною ланкою професійного становлення студента. Принципово важливо поєднувати теорію та практику, з найбільшою ефективністю транслювати студентам потрібний обсяг знань і вмінь, навчати їх регулярно працювати над собою, доцільно застосовувати набуті знання в ринковій економіці. Лекції, практичні заняття, зустрічі з фахівцями, самостійна робота в бібліотеках, науково-дослідна робота, підготовка курсових, дипломних та магістерських робіт – це одні із форм роботи з професійного становлення майбутніх фахівців. Важливою в цьому процесі є особистість викладача, передусім дисциплін фахового спрямування. Одним із складників професійного становлення є оволодіння знаннями та навичками роботи з людьми, психологічна готовність працювати в ринкових

умовах та бути відповідальним за результати власної роботи. Результатом професійного виховання є любов і повага до обраної професії, фахові знання і вміння, творчий підхід індивіда до розв'язання проблем, готовність приймати нестандартні рішення, особиста відповідальність за справу, відкритість для нових досягнень науки, техніки й практики [21].

Навчальний процес в університеті є основною ланкою професійного становлення студента. Принципово важливо поєднувати теорію та практику, з найбільшою ефективністю транслювати студентам потрібний обсяг знань і вмінь, навчати їх регулярно працювати над собою, доцільно застосовувати набуті знання в ринковій економіці. Лекції, практичні заняття, зустрічі з фахівцями, самостійна робота в бібліотеках, науково-дослідна робота, підготовка курсових, дипломних та магістерських робіт – це одні із форм роботи з професійного становлення майбутніх фахівців. Важливою в цьому процесі є особистість викладача, передусім дисциплін фахового спрямування. Одним із складників професійного становлення є оволодіння знаннями та навичками роботи з людьми, психологічна готовність працювати в ринкових умовах та бути відповідальним за результати власної роботи. Результатом професійного виховання є любов і повага до обраної професії, фахові знання і вміння, творчий підхід індивіда до розв'язання проблем, готовність приймати нестандартні рішення, особиста відповідальність за справу, відкритість для нових досягнень науки, техніки й практики [21].

2.2 Принципи формування професійного стилю майбутнього педагога

Принципи формування професійного стилю майбутнього педагога розкривають нормативні основи процесу формування професійного стилю останніх, тому вони є обов'язковими, і втілювати їх потрібно комплексно, органічно та нерозривно. За допомогою правил реалізації принципів теорія поєднана з практикою, правила безпосередньо зумовлені принципами. Правило – це обґрунтований на загальних принципах опис педагогічної діяльності у певних умовах для досягнення певної мети [22]. Заналізуємо визначені принципи та правила їхньої реалізації докладніше.

Принцип первинності ціннісних орієнтацій. – найважливіший принцип формування професійного стилю майбутніх педагогів, на нашу думку. Як свідчить практика, студенти часто перебувають під впливом соціальних стереотипів, розуміючи іміджмейкерську діяльність як таку, що змінює зовнішність людини, тому вони надають значно більшого значення зовнішнім атрибутам іміджу, ігноруючи його компоненти, пов'язані з внутрішнім світом особистості. Ціннісні орієнтації відіграють головну роль у регуляції соціальної поведінки людини, разом з «Я-концепцією» особистості, її настановами, мотивами, інтересами і навіть «сенсом життя».

Психологи та педагоги однакові в тому, що ціннісні орієнтації як важливий механізм регуляції діяльності є найважливішою характеристикою особистості, оскільки визначають її взаємини й особливості взаємодії з навколишнім світом, детермінують і регулюють поведінку людини. Завдяки усвідомленню власних ціннісних орієнтацій людина обирає своє місце у світі, розмірковує над сенсом і метою свого життя й діяльності [23]. Принцип первинності ціннісних орієнтацій передбачає, що підґрунтям імідж вчителя є його моральні та професійно значущі якості. Будуючи імідж майбутнього вчителя технологій, важливо насамперед формувати систему цінностей

особистості, на підставі яких молода людина більш свідомо, вільно, упевнено та самостійно буде планувати власний імідж.

Принцип гармонійності іміджу передбачає, що зовнішні атрибути іміджу відповідають внутрішньому світові особистості, тобто завдяки зовнішності

індивід може проілюструвати власний статус, власну «Я-концепцію», власні цінності тощо, а також відповідність елементів іміджу один одному. Якщо носій іміджу через вербальну комунікацію передає одну інформацію, а невербальна

комунікація видає іншу, у реципієнтів виникнуть суперечливі відчуття та

недовіра до носія іміджу. Головна умова ефективності використання зовнішніх

атрибутів іміджу – їхня відповідність внутрішнім відчуттям особистості. Тільки за цієї умови імідж будуть вважати гармонійним та цілісним. Якщо певні

елементи іміджу будуть суперечити самовідчуттю людини, такий образ буде

здаватися штучним та нещирим, отже, не досягне своєї мети. Принцип

гармонійності також вимагає збалансованості всіх компонентів іміджу та відповідності елементів іміджу віку та статусу його носія, ситуації, а також

постійної його корекції відповідно до змін у різних сферах життя особистості.

З принципом *гармонійності* тісно пов'язаний ще один принцип створення позитивного іміджу. Як було зазначено вище, лише ширість іміджу може створити те враження, на яке розраховує його носій. Вона може бути

забезпечена лише за умови гармонії іміджу із внутрішнім світом особистості,

тому ще одним принципом створення іміджу вважаємо принцип

природовідповідності іміджу. Задля реалізації цього принципу майбутній учитель має якомога краще та глибше пізнати себе та у процесі формування

свого іміджу акцентувати на власних сильних сторонах та мінімізувати

демонстрацію небажаних рис. Слушною є думка Т. Скрипаченко, що

цілеспрямоване формування іміджу можливе завдяки опертю на реальні риси особистості, а не за умови його цілком штучного створення, що доводить

потребу індивідуального підходу у формуванні іміджу [24]. Усі педагогічні засоби технології формування професійного стилю майбутніх педагогів технологій мають урахувати природний процес розвитку особистості та будуватися на засадах індивідуального та особистісного підходів. Під час спілкування й діяльності, набуваючи певного досвіду та нових якостей, особистість починає вільно та самостійно обирати цілі й діяльнісні засоби, скеровувати власну діяльність, удосконалюючи та розвиваючи свої здібності [25].

З принципом природовідповідності тісно пов'язаний *принцип акцентування індивідуальності носія іміджу*, відповідно до якого, на наше переконання, формувати імідж особистості потрібно, зважаючи на дистинктивні особливості кожного індивіда. Це допоможе зробити імідж більш яскравим та незабутнім.

Однак потрібно уникати штучного пошуку таких особливих рис; акцентувати краще на найяскравіших якостях особистості, що потребує глибокого пізнання кожним студентом своїх психічних властивостей.

З попереднім принципом логічно пов'язаний *принцип внутрішньої свободи* особистості, оскільки якщо діяльність нав'язана ззовні, то вона не є спонукальною силою до розвитку. Формування свого позитивного іміджу – це творчий процес, у якому особистість має створити новий продукт – свій імідж. Активізація творчого потенціалу можлива лише за умови виховання внутрішньо вільної та самостійної особистості. Як зазначає О. Губенко, внутрішня свобода пов'язана з локусом контролю особистості, який визначається тим, на кого або на що людина покладає основну відповідальність за події, які з нею відбуваються. Локус контролю може бути внутрішнім (інтернальним), коли події пояснюються власною поведінкою, характером, здібностями, відповідальність особистість бере на себе; та зовнішнім (екстернальним), коли відповідальність приписується зовнішнім чинникам, причини невдач особистість знаходить в інших людях, зовнішніх обставинах, долі або випадку.

Екстерналам притаманні такі риси, які заважають творчості, як-от: тривожність, конформізм, догматизм, агресивність, депресивність, схильність до цинізму. Інтернали мають більш високий розвиток таких якостей, як рішучість, толерантність, лідерство, здатність до компромісів, упевненість у собі, вони більш активні у пошуково-пізнавальній діяльності [26].

Одним із принципів формування професійного стилю педагогів є принцип опертя на саморозвиток особистості. Щоб створити щось нове, людина має здійснити певну внутрішню роботу, яка може виявитися досить складною: змінити настанови, відмовитися від стереотипів у поведінці та мисленні, напружено інтелектуально попрацювати, засвоїти нові знання, виявити якості, що не були дотепер властивими особистості. Результатом такої роботи є виникнення нового продукту та створення нового в особистісній сфері.

Провідною ідеєю має стати усвідомлення того, що студент – майбутній педагог – це не так об'єкт, як суб'єкт процесу формування іміджу. Як слушно зауважує П. Кравчук, студент активно сприймає спрямований вплив педагогів чи активно чинить спротив йому залежно від того, збігаються або не збігаються його цілі, інтереси з цілеспрямованим впливом. Крім того, оскільки йдеться про створення власного іміджу, це апріорі передбачає процеси самовиховання, самовдосконалення. Розуміючи, що існує суспільний стереотип учителя технологій, на створення якого впливають і засоби масової інформації, і суспільна думка, і школярі, і їхні батьки, майбутній учитель технологій має усвідомити, що ніхто, окрім самого носія іміджу, не зможе вибудувати його власний позитивний імідж, над формуванням якого має працювати сам носій іміджу. Лівову частину роботи з формування іміджу студенту доведеться провести самому, роль викладача при цьому зводиться до інформування, цілепокладання, діагностування, спрямування, допомоги, корекції тощо [27].

На думку К. Абульханової-Славської, «справжнє джерело розвитку особистості усвідомлюють завдяки діалектиці перетворення її можливостей у

дійсність через діяльність. Людина стверджує, реалізує в діях свої індивідуальні стосунки та значення (всупереч ним або відповідно до них), однак не тому, що їй це корисно» [28, с. 233].

Результатом системи роботи з формування іміджу майбутніх учителів технологій має стати не просто підвищення рівня сформованості відповідного іміджу, а й стійка потреба особистості в самовдосконаленні та саморозвитку, яка набуває властивості саморуху.

Принцип безперервної підтримки позитивного іміджу передбачає, що неможливо побудувати свій імідж раз і назавжди, особливо якщо це стосується

такої мінливої сфери як освіта, що постійно оновлюється, розвивається, та такої вимогливої аудиторії реципієнтів іміджу, як школярі, що на різних етапах розвитку зазнають змін характеру, цінностей, авторитетів тощо. Маємо

зауважити, що хоча ззовні підтримка іміджу може виглядати як утримання його в незмінному стані (тобто позитивному), насправді реалізація цього принципу

передбачає величезну роботу із самовдосконалення. Робота з підтримки іміджу бути безперервною, особливо щодо його професійного компоненту, оскільки професійна майстерність педагога зростає із досвідом роботи, відповідно,

змінюється стиль його спілкування із школярами, з колегами, з батьками, удосконалюється методика його роботи, зростає він сам як особистість, піддаються трансформаціям зовнішність, соціальний статус, а також змінюються та зростають вимоги суспільства та держави до якості освіти тощо.

Усе це потребує постійних коректив свого іміджу [29, с. 170].

Отже, формування професійного стилю педагога будується на сукупності таких принципів: пріоритетності в системі ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців на професійний імідж їхніх духовних і моральних якостей;

узгодженості індивідуальних завдань професійного становлення й розвитку кожного студента із завданнями формування професійного іміджу;

забезпеченості трансформації у професійній свідомості студентів характеристик іміджу вчителя технологій на рівень особистісних цінностей; неперервності в

розкритті можливостей змісту підготовки для формування в студентів мотивів активності у створенні позитивного іміджу; побудованості технологій й методики формування у студентів професійного іміджу на підґрунті його складників – образів «Я» – особистості й професіонала і зовнішніх характеристик, необхідності й достатності умов для свободи вибору студентом траєкторії й засобів руху у напрямі підвищення рівня власного іміджу як майбутнього вчителя технологій.

ВИСНОВКИ ДО РОДІЛУ II

У другому розділі ми розглянули за якими закономірностями та принципами будується формування професійного стилю майбутніх педагогів. Було наведено основні закономірності та принципи та обґрунтовано їх важливість. Наголосили, чому необхідно формувати професійний стиль майбутнього педагога. Також робота над розділом II допомогла розробити опитувальник для проведення дослідження та розробки програми формування професійного стилю майбутніх педагогів на прикладі НУБіП України, що ми описуємо у розділі III.

НУБІП України

III. РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІЖЕННЯ

3.1. Діагностика ставлення населення до необхідності формування професійного стилю майбутніх педагогів.

Гіза «в зустрічах за вбранням, проводжають за розумом» досить глибоко вкоринилася у наші життя. Хтось надає їй негативного відтінку, мовляв, зовнішність не головне, а хтось упевнений, що справити перше враження можна лише один раз і то в перші одну-дві хвилини спілкування, навіть до початку розмови і демонстрації глибини своїх знань і розуму. Кожен зі свого боку має рацію, але нашим завданням є розтлумачити, що поняття професійного стилю чи то іміджу нагато обширніше, ніж візуал. І не просто розтлумачити, а й допомогти конкретними сучасними, практичними порадами. Ми плануємо їх втіли у нашої програмі з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБІП України).

На початку роботи ми розкрили поняття професійного стилю майбутніх педагогів та відповіли на питання, чому це є актуальним в наш час. Також було обрано завдання роботи та мету, головною ціллю якої є розробка програми з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБІП України). Експериментальна робота проводилася у період з січня 2021 до жовтня 2021 року, включала в себе збір інформації, аналіз джерел, спостереження та, звичайно ж, опитування. Опитування проводилося з використанням платформи Google Forms. Перевагою такого методу вважаємо його універсальність, зручність і економічність у проведенні обстеження й обробці результатів. Мінімізовано вплив соціальної бажаності, можливість нещирості, так як вподобання людей можуть бути цілком різними та опитування є анонімним. Особливу роль у цьому випадку відіграє мотивація діагностики, добровільний характер тестування. Також можливе проведення

групового тестування. нас цікавить ставлення людей до необхідності формування професійного стилю майбутніх педагогів та і взагалі розуміння людей щодо цього питання. Стратегія дослідження – констатувальна. Дана

стратегія дозволяє встановити наявність або відсутність досліджуваного явища при певних контрольованих умовах, виміряти його кількісні характеристики і дати якісний опис, який є необхідним.

Загалом у дослідженні взяли участь 71 особи, серед них 87,3 % жінок та 12,7 % чоловіків, вік опитуваних

складає 17-22 років – 91,5%, 23-30 років- 8,5%, Отримані результати є важливими для розуміння змістовних характеристик процесу та значення формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).

Дослідження було проведено за розробленим нами опитувальником, відповіді на питання якого були необхідні для подальших розробок. Пропонувався список запитань, який містив одну або кілька варіантів

відповідей або ж поле для написання власного варіанта відповіді. Інструкція мала такий вигляд. «Питання наведені нижче - частина дослідження.

Опитування анонімне. Необхідно уважно прочитати опис і обрати той варіант, який Ви вважаєте найбільш доцільним.». Респондентам було запропоновано

рухатися послідовно, від одного запитання до наступного. Те ж саме необхідно було проробити із усіма іншими блоками запитань, що залишилися. Респонденти

працювали не поспішаючи, вдумливо. Якщо в процесі роботи виникала необхідність змінити, скорегувати свою думку, то можна було виправити свої відповіді. Кінцевий результат повинен відображати справжню позицію опитуваного.

При інтерпретації результатів дані по кожному запитанню були опрацьовані і виведені в таблиці та діаграми для кращого сприйняття. Ми

порівнювали дані про те, що розуміють люди під поняттям «професійного стилю», чи важливо це для педагога загалом, які характеристики в характері і зовнішності педагога є важливими і як впливають вони на сприйняття предмета

та ставлення до процесу навчання. Зазначимо, що багато респондентів відгукнулися дуже зацікавлено і зазначили, що їм було б цікаво дізнатися

результати. Проводили опитування серед населення різних вікових категорій, але переважно це було здобувачі освіти Національного університету

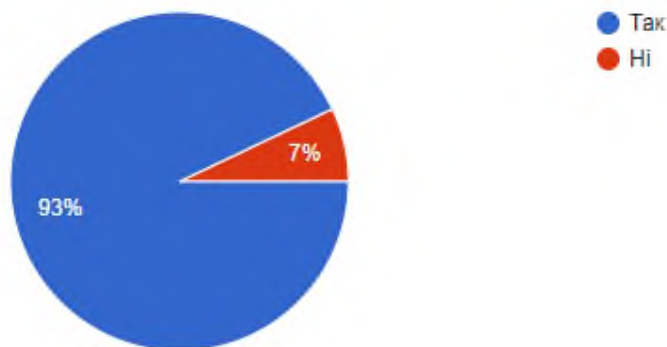
природоресурсів і природокористування України.

Серед опитаних були люди, які працюють – 5,6%, навчаються – 62%, а також ті, хто навчається та працює – 32,4%, тобто соціально активні люди, життя яких включає комунікації з різними людьми та насичений режим дня (не завжди нормований).

Одним із питань було «Чи погоджуєтесь Ви із судженням "Зустрічають за вбранням, проводжають за розумом"?». Відмітимо, що більшість опитаних – 93% погоджуються із цим твердженням, що дає нам підстави ще раз сказати, що дослідження питання формування іміджу є актуальним в наш час.

5. Чи погоджуєтесь Ви із судженням "Зустрічають за вбранням, проводжають за розумом"?

71 відповідь

Діаграма 3.1. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Наступним завданням було в'яснити, що розуміють люди під поняттям професійного стилю і результати говорять, що 77,5% людей переконані що це поняття об'єднує зовнішні і внутрішні характеристики особистості педагога, що не може не тишити. Щоправда є ще 19,7% людей, які вважають, що це більше про професійність і лише 2,8% людей вважають, що це про зовнішність, що свідчить про глибоку обізнаність респондентів у цій темі.

6. На Вашу думку, професійний стиль - це про...

71 відповідь

Діаграма 3.2. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

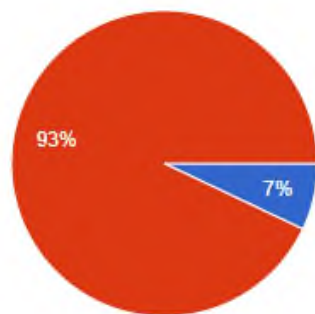
Неймовірно тішить те, що 93% опитаних людей вважають, що для майбутнього педагога формування позитивного іміджу – це важливо.

Н

7. Чи важливо для майбутнього педагога формування позитивного іміджу?

71 відповідь

Н

- Ні, імідж - це про зовнішність, а для педагога - це не важливо
- Так, імідж - це про зовнішність та професійність, а для педагога - це важливо

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Діаграма 3.3. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Тому далі нашим завданням було визначити, що яке люди вважають нормальним в іміджі, а що ні, так як це буде основою для розробки програми.

Отож, далі питання стосувались зовнішніх та внутрішніх характеристик педагога. На питання «Чи вважаєте Ви допустимим для педагога мати великі татування на тілі, які легко помітити?» більшість респондентів відповіли

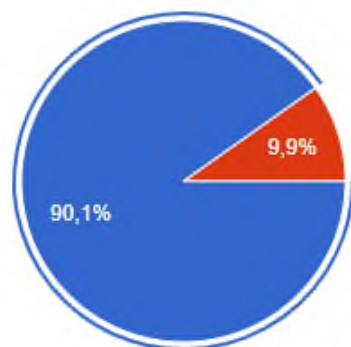
так, це не заважає йому бути професіоналом. Це свідчить про сучасні толерантні

погляди людей і, на нашу думку, є результатом виховання і поступового руху до громадянського суспільства та держави, де всі рівні і кожен має право на самовираження. Також, варто врахувати, що від респондентів здебільшого 17-

22 роки – тобто сучасна молодь, причому, так званого, покоління Z.

8. Чи вважаєте Ви допустимим для педагога мати великі татування на тілі, які легко помітити?

71 відповідь

- Так, це не заважає йому бути професіоналом
- Ні, це не приклад для здобувачів освіти, який можуть наслідувати необдуманно, а просто тому, що педагог імпонує, як особистість

Діаграма 3.4. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Щодо питання пірсингу на тілі (губи, брови, ніс), який легко помітити відсоток прибічників дещо менший, але також великий – 70,4%. Але 29,6% переконані, що це не приклад для здобувачів освіти, який можуть наслідувати необдуманно, а просто тому, що педагог імпонує, як особистість

9. Чи вважаєте Ви допустимим для педагога мати пірсинг на тілі (губи, брови, ніс), який легко помітити?

71 відповідь

Діаграма 3.5. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Ще питання зовнішності стосувались яскравого кольору волосся. Так от, лише чверть опитаних вважають, що для педагога не допустимо мати яскравий колір волосся – зелений, синій, рожевий. А переважна більшість – 74,6% переконані, що це не впливає на професійність педагога.

10. Чи вважаєте Ви допустимим для педагога мати яскравий колір волосся (зелений, синій, рожевий)?

71 відповідь

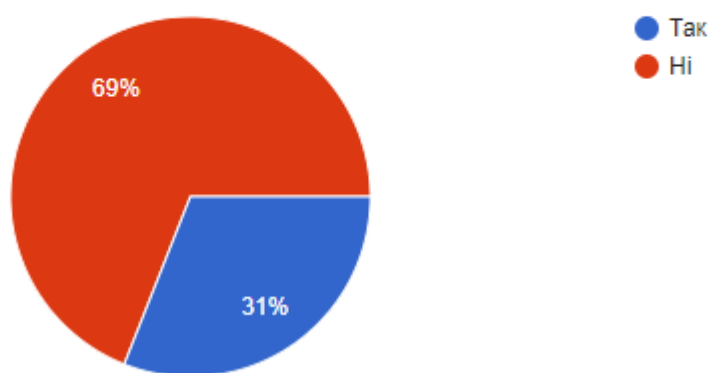

Діаграма 3.6. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Водночас, більшість респондентів вважають, що майбутній педагог не повинен дотримуватись останніх тенденцій моди – 69% опитаних, а от 31% переконані в протилежному.

11. Чи має педагог дотримуватись останніх тенденцій моди?

71 відповідь

Діаграма 3.7. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Наступне питання передбачало надання особистої відповіді, шляхом написання її у відповідну колонку. Питання стосувалось дрес-коду – «Чому, на

Вашу думку, важливо дотримуватись дрес-коду на роботі?». Отож респонденти розділились на 3 групи за схожістю відповідей:

1. Ті, що стверджували, що це не обов'язково взагалі, головне охайний і чистий одяг, який виглядає пристойно – без надто оголених частин тіла.
2. Ті, що стверджують, що це сприяє продуктивності і задає робочий настрій, створює асоціації, пов'язані саме з роботою, навчанням тощо
3. Ті, що переконані, що це формує і імідж самої людини, як професіонала і імідж закладу.

Зазначимо, що опитані не мають стереотипних уявлень щодо одягу, а підтримують одяг у діловому стилі та стилі кежуал для педагога. Ми вважаємо, що це свідчить про свідоме сприйняття педагога як професіонала і бажання навчатись або співпрацювати іншим чином з цією особистістю, а не про поверхнєве, стереотипізоване сприйняття.

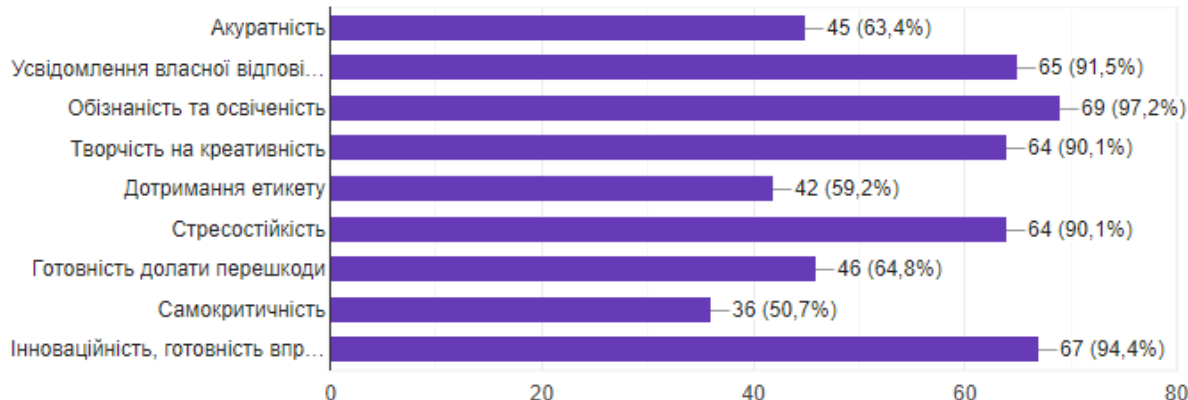
Серед якостей, які вважають визначальними і головними для особистості педагога респонденти обрали:

- Обізнаність та освіченість – 97,2%;
- Інноваційність та готовність впроваджувати нове – 94%;
- Усвідомлення власної відповідальності – 91,5%;
- Стресостійкість – 90,1%;
- Творчість та креативність – 90,1%.

Ці якості набрали найбільшу кількість виборів респондентів і їх сміливо можемо віднести до найбільш важливих у роботі педагога.

13. Визначте ті якості, які вважаєте важливими для майбутнього педагога?

71 відповідь

Діаграма 3.8. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Також було ще питання, що стосувалось особистісних якостей педагога як особистості, де респонденти самостійно надавали відповіді у відповідному полі. Отож, здебільшого якості повторювались.

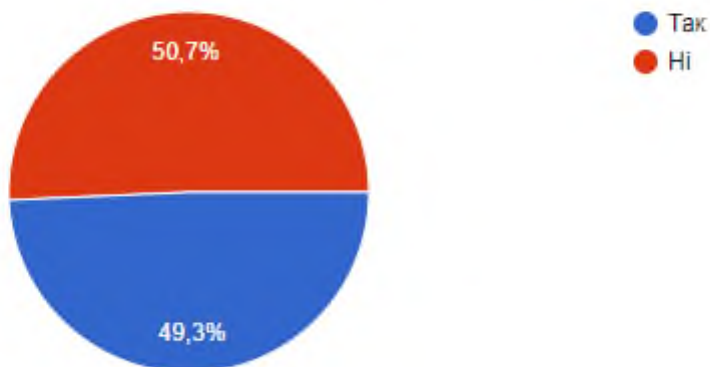
- Об'єктивність, розуміння і врахування точки зору відмінної від власної;
- Повага, доброзичливість і адекватне ставлення до особистості здобувача освіти та колег;
- Обізнаність у предметі та щире юажання його викладати, навчати інших, зацікавленість у роботі;
- Самокритичність та прагнення до розвитку;
- Позитивне налаштування та толерантність.

Важко посперечатися із тим, що ці якості є не просто важливими, а дійсно визначальними у формуванні позитивного професійного стилю викладача.

Далі ми напряму запитали у респондентів чи впливає імідж педагога на їх ставлення до предмета і думки розійшлись майже навпіл: 50,7% сказали, що ні, а 49,3% переконані, що так.

14. Чи впливає імідж учителя на ваше ставлення до предмета

71 відповідь

НУБІП України

Діаграма 3.9. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

НУБІП України

Також, ми запитали: «Чи цікавить вас особисте життя вчителя? Чи впливає це на Ваше ставлення до предмета, що викладає педагог?» і 88,7% опитаних

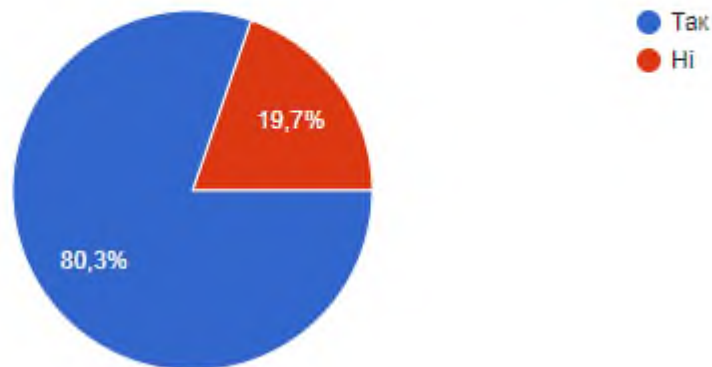
ствердили, що це не є важливим для них, що говорить нам, що сучасна молодь розділяє особисте і професійне життя та прагнуть до об'єктивного оцінювання педагога як професіонала.

Переходячи до вербальних аспектів, що впливають на ефективність навчання, ми запитали чи важливим є голос педагога і 80,3% вважають, що так. Це і не дивно, педагог/викладач - це людина, яка має гарні ораторські здібності, у тому числі голос, який легко і приємно можна сприймати, а найголовніше те, що над удосконаленням власного звучання можна працювати

і вдосконалюватись.

16. Чи важливим є голос педагога?

71 відповідь

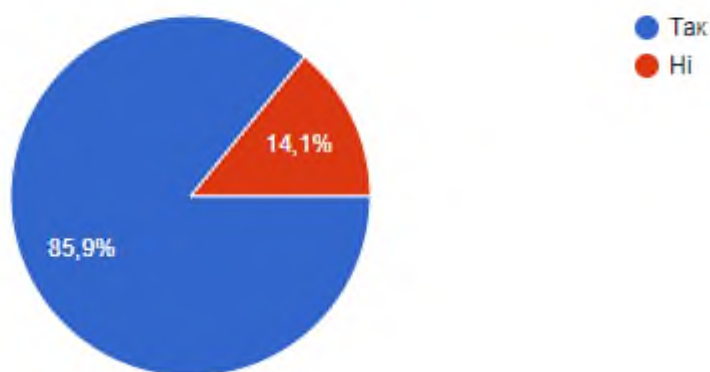
НУБІП України

Діаграма 3.10. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Останнім питанням було «Чи впливає на Ваше сприйняття педагога його міміка та жестикуляція?» і абсолютна більшість вважає, що так - 85,9%, що також є логічним.

17. Чи впливає на Ваше сприйняття педагога його міміка та жестикуляція?

71 відповідь

Діаграма 3.11. Презентація відповідей досліджуваних осіб щодо професійного стилю педагога. Джерело: власне дослідження

Отже, на основі цього дослідження ми плануємо розробити програму з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України), у якій врахуємо побажання респондентів.

3.2. Програма з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).

Часом серед людей можна зустріти думку, що імідж і професійний стиль – це щось, що формується стихійно і само собою. Не всі задумуються, скільки аспектів на це впливає та яким чином можна і аспекти повернути на свій бік і у свою користь. У нашому дослідженні це було одним із головних завдань – довести необхідність формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів на прикладі НУБіП України та показати, як це реалізувати у нашій програмі. Отож, на кого спрямована наша програма, яка мета та основні її завдання покажемо у даному розділі.

Назва програми: *Програма з формування позитивного професійного стилю майбутніх педагогів (на прикладі НУБіП України).*

На кого спрямована: *на здобувачів освіти та працівників НУБіП України та/або людей, які хочуть у майбутньому опанувати фах педагога.*

Мета програми: *показати, як можна легко та із задоволенням формувати позитивний професійний стиль, який збільшить шанси на працевлаштування та кар'єрний ріст особистості.*

Основними завданнями програми є:

1. *Комфортизація міжособистісних відносин, що полягає в більш доброзичливій взаємодії між викладачем та студентом, дотримання педагогічного такту.*
2. *Особистісний ріст, який підкреслює його індивідуальність, вирізняє його з-поміж інших, підкреслює його духовні цінності та прагнення;*
3. *Соціальний тренінг, який є надзвичайно важливим на сьогодні, оскільки дає педагогу змогу коригувати свою поведінку відповідно до мінливих*

умов суспільства та адаптуватися до них. Тобто таким чином розвивається гнучкість в житті та роботі

4. Позитивний професійний стиль забезпечує впевненість у власних силах, підвищує оптимізм до життя та роботи

5. Напрацьований професійний стиль дає педагогу можливість приховати певні недоліки, що властиві кожній людині, зменшити тривожність, консолідувати всі зусилля для забезпечення належного процесу навчання у вищій школі

До принципів формування позитивного професійного стилю відносимо:

- дистанціювання від негативних символів (компрометувальних факторів, фігур, груп).

- позитивний настрій. Відома закономірність: приваблює ті люди, які добре ставляться до нас.

- створення бездоганної репутації – забезпечується планою конструктивною діяльністю, виконанням своїх функцій;

- підвищення зовнішньої привабливості.

Зважаючи на вищеперераховане доцільно описати очікувані результати:

У результаті забезпечення виконання усіх цих завдань особистість буде максимально відновити якостям, які ми перерахували у пункті 3.1., де аналізували результати експериментального дослідження. Отож, зважаючи на вищеперераховане доцільно описати очікувані результати:

- Об'єктивний педагог, розуміючий і врахує точки зору відмінну від власної;

- Поважає, доброзичливий і адекватно ставиться до особистості здобувача освіти та колег

НУБІП України

- Обізнаний у предметі та має шире розуміння його викладати, навчати інших, зацікавлений у роботі;
- Самокритичний в міру та прагне до розвитку;

- Позитивно налаштований та толерантний;

НУБІП України

- Зовнішньо привабливий, позитивно налаштований, оптимістична та зацікавленість в очах.

Що ми пропонуємо? Пропонуємо прокачати себе як професіонала і створити позитивний професійний стиль у двох напрямках:

НУБІП України

1. Зовнішність

Наші поради носять рекомендаційний характер та не є обов'язковими для виконання, хоча бажаними. Вони опираються на результати дослідження та наукові дані, проаналізовані у перших розділах роботи.

НУБІП України

а) Зовнішній вигляд має бути охайним: одяг чистий, пофарбований, що відповідає офіційно-діловому стилю та стилю кежуал.

б) Взуття також чисте.

в) Запах має бути нейтральним. Якщо наносимо парфум, то він має бути нанесеним в помірній кількості, тобто без різкості.

НУБІП України

г) Волосся, нігті чисті та акуратні.

д) Аксесуарів не має бути багато (годинники, ланцюжки, сережки, перстні тощо). Ознакою хорошого тону вважається одягати не більше 3-х аксесуарів одночасно.

НУБІП України

е) Із нових тенденцій варто враховувати вигляд важливого аксесуара в наш час як телефон. Він має бути теж акуратним, скло не має бути тріснутим, з подряпинами тощо, а акуратним. Те саме стосується ноутбука та інших речей.

НУБІП України

2. Ділові характеристики:

- Конфіденційність (не говоріть зайвого);

НУБІП України

- доброзичливість і привітність;
- увага до оточуючих (думайте про інших, не лише про себе);
- грамотність (говоріть і пишіть правильно)

- пунктуальність (робіть усе вчасно);

НУБІП України

- чесність;
- порядність;
- повага до підлеглих, партнерів;

- вірність даному слову;

НУБІП України

- здатність ефективно взаємодіяти згідно з чинним законодавством, установленими правилами і традиціями тощо.
- самостійність і нестандартність поведінки;

- наполегливість у досягненні мети, ініціативність;

НУБІП України

- діловитість і практичність; – сміливість та винахідливість;
- суперництво та готовність до ризику;
- орієнтація на досягнення вищих результатів;
- ефективне використання наявних чинників

НУБІП України

На нашу думку, це можна реалізувати за допомогою таких заходів:

– **лекції-дискусії**, спрямовані на побудову вільного діалогу та обміну думками між викладачами, студентами, фахівцями інших галузей. За допомогою цього методу відбувається самовизначеність викладачів, формується чітка професійна позиція щодо власної діяльності, з'являється натхнення та «повага» до обраної професії, бажання до саморозвитку;

НУБІП України

– **лекції-презентації**, спрямовані на збільшення знань за досліджуваною проблемою, що може бути досягнуто із застосуванням комп'ютерних та інформаційних технологій. Основною перевагою цього методу є симбіоз теоретичного матеріалу та практичного досвіду, що має педагог, а також висока

НУБІП України

інформативність. Такі лекції передбачають обмін досвідом одних викладачів з іншим, демонстрація власних методик викладання, авторських програм та надання рекомендацій;

– **спеціальний курс з формування іміджу** спрямований на розуміння та

бачення власної кар'єри та її перспектив, а також визначення умов для розвитку професійного іміджу викладача, ознайомлення майбутніх педагогів з основними шляхами професійної реалізації;

– **рольові ігри та розв'язання кейсових завдань** дають змогу максимально

включити педагога до певної моделі реальної ситуації, активізувати його досвід, виявити емоційно-психотеттєвий стан особистості, її професійні можливості та творчий потенціал. Рольові ігри зумовлюють аналіз практичних аспектів іміджу

викладача та їх подальшому вдосконаленню;

– **тренінгові заняття з опанування нових індивідуальних, групових та управлінських навичок та умінь, виконання практичних завдань.** Такі

тренінги можуть проводитися за різною тематикою.

Процес створення іміджу характеризується своєю багатоетапністю. Так, наведемо основні з них, запропоновані українським науковцем В. Олександром:

– сприйняття образу, що стане підґрунтям для побудови іміджу – на цьому етапі особливо впливає реальний образ викладача, якщо його не має, студент створює його з власних ідеалів;

– корекція реального образу до ідеального з урахуванням особливостей педагога, що формує імідж; [45]

– програвання та примірювання бажаного іміджу до реального образу викладача;

– входження в образ у процесі викладацької практики;

– індивідуалізація набутого образу викладачем

Імідж педагога вищого навчального закладу зумовлюється впливом таких факторів, як можливості самого педагога, потреби освітніх завдань, особливості інформаційних каналів та задоволеність учасників освітнього процесу.

Вважаючи на це, процес формування іміджу викладача потребує свідомого підходу та постійного управління ним, що передбачає конструювання позитивного образу педагога, імплементацію бажаних характеристик у його

поведінкову форму, мотиваційно-ціннісну орієнтацію та комплексну систему

оцінювання

Отож, головною передумовою та вирішальною силою вважаємо особисте бажання педагога рости та формувати позитивний професійний стиль.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Висновки

НУБІП України

Роль позитивного професійного стилю сучасного майбутнього педагога

ЗВО набуває все більшого значення, що зумовлено ростом конкуренції на ринку

освітніх послуг України. Сьогодні ЗВО та викладачі зацікавлені в побудові

позитивного іміджу для залучення все більшої кількості абітурієнтів та

здійснення ефективного навчального процесу, побудованого на якісній

взаємодії між студентами та викладачами. Процес формування іміджу є

складним, що пояснюється впливом сукупності факторів на нього: можливостей

педагога, потреб освітніх завдань, особливостей інформаційних каналів та

задоволеності учасників освітнього процесу. Отже, у першому розділі ми

теоретично обґрунтували значення поняття формування професійного стилю

майбутніх педагогів. Ми деталізували і розкрили поняття професійного стилю,

розглянули функції та структуру формування позитивного професійного стилю.

Аналізуючи літературу у другому розділі ми довели необхідність

формування професійного стилю майбутніх педагогів та заклали основи для

проведення дослідження, яке провели, а потім описали у розділі три.

У ході дослідження визначено, що побудова іміджу викладача

відбувається свідомо та цілеспрямовано, тому цей процес потребує постійного

управління ним, що передбачає конструювання позитивного образу педагога,

імплементацию бажаних характеристик у його поведінкову форму, мотиваційно-

ціннісну спрямованість та комплексну систему оцінювання. Також необхідно

зазначити вплив зовнішніх факторів на цей процес, найважливішим з яких є

підготовка педагогів до викладацької діяльності, який є базисом для

усвідомлення ролі іміджу сучасного педагога. Зважаючи на це, у статті було

запропоновано впровадження лекцій-дискусій, лекцій-презентацій, спеціальних

курсів, рольових ігор та тренінгових занять, спрямованих на підвищення

можливостей формування позитивного професійного іміджу викладача. Комплексне використання цих заходів дасть можливість підвищити самовизначення педагога, його професійний імідж серед студентів та колег, а також буде якісним підґрунтям для зацікавлення студентів та сприйняття ними знань з дисципліни. Усе це ми зазначити у розділі три при створенні програми з формування професійного стилю майбутніх педагогів на прикладі НУБіП України.

НУБіП України

НУБіП України

НУБіП України

НУБіП України

НУБіП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Т. В. Федорів. Комунікативна компетентність і параметри
2. Бекетова Е. А. К вопросу о специфике профессионального и индивидуального имиджа учителя / Е. А. Бекетова / Имиджелогия – 2005 : феноменология, теория, практика . материалы третьего Международного симпозиума по имиджелогии / Под ред. Е. А. Петровой. - М. : РИЦ АИМ, 2005. - С.192-196
3. Калюжный А. А. Психология формирования имиджа учителя / Анатолий Афанасьевич Калюжный – М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 222 с.
4. Болсун С. А. Професійний імідж керівника навчального закладу / С. А. Болсун // Менеджмент. – 2013. – № 7–9. – С. 379–381.
5. Ніколаєнко С.М. Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності) : підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : НУБіП України, 2019. – 408 с
6. Бороздина Г. В. Психология делового общения / Г. В. Бороздина. – 2-е изд. – М. : Инфра-М, 2008. – 294 с.
7. Голік О. Педагогічна майстерність (організаційно-управлінський аспект самостійної діяльності студентів) / Олександр Голік. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток ЛТД», 2009. – 261 с.
8. Каган М. С. Философская теория ценностей / М. С. Каган. – СПб. : ТОО ТК «Петрополис», 1997. – 205 с.
9. . Педагогіка успіху / О.Г. Романовський, В. С. Михайличенко, Л. М. Грень – Харків : Изд-во НТУ «ХПИ», 2011. – 376 с.
10. Управління навчальним закладом : підручник для студентів вищих навчальних закладів / С.Г. Немченко, О.Б. Голік, О.А. Кривильова, О.В. Лебідь. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. – 516 с.

11. Кононенко А. О. Психологічні складові індивідуального іміджу сучасного педагога : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогическая психология» / Кононенко Анатолій

Олександрович ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечнікова. – Одеса, 2003. – 20 с. –

укр.

12. Кононенко А. О. Психологічні складові індивідуального іміджу сучасного педагога : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец.

19.00.07 «Педагогическая психология» / Кононенко Анатолій

Олександрович ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечнікова. – Одеса, 2003. – 20 с. –

укр.

13. Кононенко А. О. Психологічні складові індивідуального іміджу сучасного педагога : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец.

19.00.07 «Педагогическая психология» / Кононенко Анатолій

Олександрович ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечнікова. – Одеса, 2003. – 20 с. –

укр.

14. Ананьев Б. Г. Психология и проблемы человекознания : избр. психолог. тр. /

Б. Г. Ананьев ; [под ред. А. А. Бодалева]. – М. : Изд-во Московского

психолого-социального ин-та ; Воронеж : МОДЭК, 2005. – 432 с.

15. Дубич К. В. Особистісно орієнтоване виховання студентів в умовах соціокультурного середовища вищого навчального закладу : дис. ... канд.

пед. наук : 13.00.07 / К. В. Дубич ; Східноукраїнський національний

університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2007. – 297 с.

16. Кондрашова Л. В. Морально-психологічна готовність студентів до вчительської діяльності / Л. В. Кондрашова. – К. : Вища школа, 1987. – 54 с.

17. Коржуев А. В. Теория и практика высшего профессионального образования :

учеб. пособие для системы дополнит. пед. образования / А. В. Коржуев, В.

А. Попков. – М. : Академический проект, 2004. – 432 с.

18. Коржуев А. В. Теория и практика высшего профессионального образования : учеб. пособие для системы доп. пед. образования / А. В. Коржуев, В. А. Попков. – М. : Академический проект, 2004. – 432 с.

19. Пастухова Ю. А. Художньо-естетичне виховання студентської молоді в цілісному педагогічному процесі університету : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Пастухова Юлія Анатоліївна. – Луганськ, 2009. – 164 с.

20. Кравчук П. Ф. Формирование развитой творческой личности студента / П. Ф. Кравчук. – К. : Вища школа, 1984. – 156 с.

21. Понамарева Г. Ф. Виховання майбутнього педагога : теорія и практика : монографія / Г. Ф. Понамарева. – Харків : Ранок, 2014. – 405 с.

22. Максимюк С. П. Педагогіка : навчальний посібник [Електронний ресурс] / С. П. Максимюк. – К. : Кондор, 2005. – 667 с. – Режим доступу : http://www.kafedragum_artcollege.edu.km.ua/Files/downloads/_bibl_lib_ebooks_Педагогіка_Педагогіка%20-%20Максимюк%20С.П.%20-%202005.pdf

23. Ільїна В. М. Формування правової культури майбутніх правоохоронців у освітньому середовищі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ільїна Вікторія Миколаївна. – Харків, 2011. – 199 с.

24. Скрипаченко Т. В. Соціально-психологічний імідж сучасного керівника [Електронний ресурс] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.05 «Соціальна психологія : психологія соціальної роботи» / Скрипаченко Тетяна Вікторівна ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України – К., 2001. – 18 с. : схем. – Режим доступу : <http://referatu.net.ua/newreferats/7569/187436>

25. Чемерис О. А. Педагогічні умови забезпечення якості фундаментальної підготовки майбутніх учителів математики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Чемерис Ольга Анатоліївна. – Житомир, 2007. – 207 с.

26. Губенко О. В. Внутрішня свобода як умова активізації творчого потенціалу особистості / О. В. Губенко // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. – № 10. – С. 1–5.

27. Кравчук П. Ф. Формирование развитой творческой личности студента / П. Ф. Кравчук. – К. : Вища школа, 1984. – 156 с.

28. Абульханова-Славская К. А. Деятельность и психология личности / К. А. Абульханова-Славская. – М. : Наука, 1980. – 335 с.

29. Bondarenko V. Theoretical and methodological analysis of the structural components of the teacher professional image / V. Bondarenko // Vyznam ľudského potencialu v regionalnom rozvoji – 3. ročník. Zborník vedeckých prác z medzinarodnej vedeckej konferencie. – 2013. – P. 166–174.

30. Вохманіна І. В. Формування індивідуального стилю педагогічної діяльності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Вохманіна Ірина Вадимівна. – Харків, 2009. – 209 с.

31. Галабурда Л. О. Імідж як психологічний феномен [Електронний ресурс] / Л. О. Галабурда // Вісник Одеського національного університету. Серія : Психологія. – 2013. – Т. 18. – Вип. 22 (1). – С. 137–142. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vonu_psi_2013_18_22\(1\)_21.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vonu_psi_2013_18_22(1)_21.pdf). – Назва з екрана.

32. Ганеева Ж. Г. Определение понятия «мониторинг» в различных сферах его применения [Электронный ресурс] / Ж. Г. Ганеева // Вестник ЧелГУ. – 2005.

– № 1. – Режим доступа : URL. http://cyberleninka.ru/article/n/opredelenie-ponyatiya_monitoring-v-razlichnyh-sferah-ego-primeneniya. – Название з екрана

33. Данильчук Л. О. Формування професійно-особистісного іміджу майбутніх фахівців фінансово-економічного профілю : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Данильчук Лариса Олексіївна. – Житомир, 2007. – 209 с. 118.

34. Демчук Т. П. Напрямки вивчення іміджу викладача вищої школи [Електронний ресурс] / Т. П. Демчук // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2013. – Вип. 3. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2013_3_29.pdf. – Назва з екрана.

35. Казанчук І. Д. Паблік рілейшнз в діяльності органів внутрішніх справ / І. Д. Казанчук ; за заг. ред. О. М. Байдурка. – Харків : Основа, 2003. – 197 с. – Бібліогр. : с. 171–186.

36. Кайдалова Л. Г. Педагогічна культура викладача [навч. посібник] / Л. Г. Кайдалова, Т. В. Лутаєва. – Харків : Вид-во НФаУ, 2011. – 181 с.

37. Левченко Н. Г. Формування фахового понятійно-термінологічного апарату – ключовий компонент професійної компетентності майбутніх учителів технологій [Електронний ресурс] / Н. Г. Левченко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : збірник наукових праць / за ред. проф. М. С. Корця. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 30. – С. 116–120. – Режим доступу : <http://www.enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/1155/1/21.pdf>. – Назва з екрана.

38. Бернс Роберт. Развитие Я-концепции и воспитание / Роберт Бернс ; [под общ. ред. В. Я. Пилиповский ; пер с англ. М. Б. Гнедовский, М. А. Ковальчук]. – М. : Прогресс, 1986. – 420, [2] с.

39.. Беспалько В. П. Системно-методическое обеспечение учебно-воспитательного процесса подготовки специалиста [учебно-метод. пособие] / В. П. Беспалько, Ю. Г. Татур. – М. : Высшая школа, 1989. – 143 с.

40. Брижата І. А. Педагогічні технології профілактики шкільного травматизму підготовці майбутніх учителів фізичної культури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Брижата Ірина Анатоліївна. – Чернігів, 2011. – 209 с.

41. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / [під заг. ред. : О. І. Локшина]. – К. : К.І.С., 2004. – 127 с. : рис., табл. –
Бібліогр. в кінці ст.

42. Мороз А. Г. Формирование готовности к педагогической деятельности у
молодых учителей / А. Г. Мороз // Психолого-педагогические основы
совершенствования подготовки специалистов в университете : сб. научн.
трудов. – Днепропетровск : Из-во Днепропетровского ун-та, 1980. – С.
71–75.

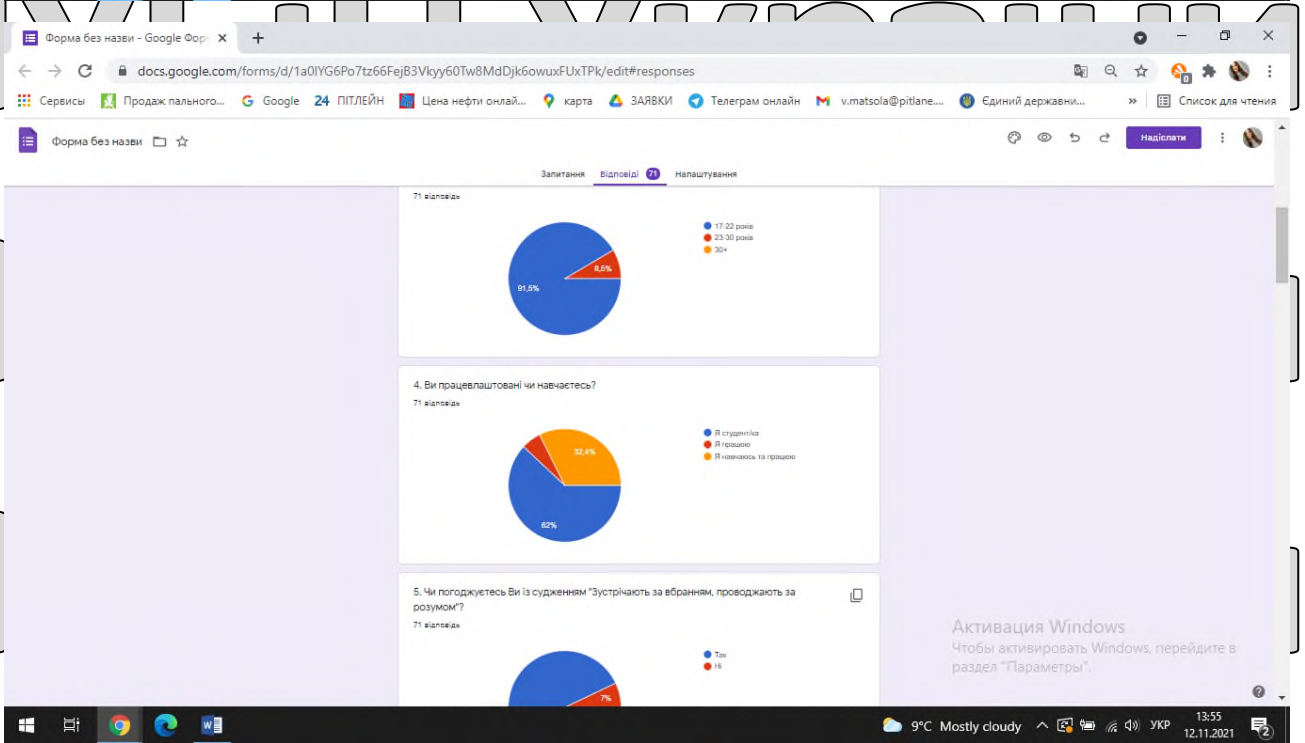
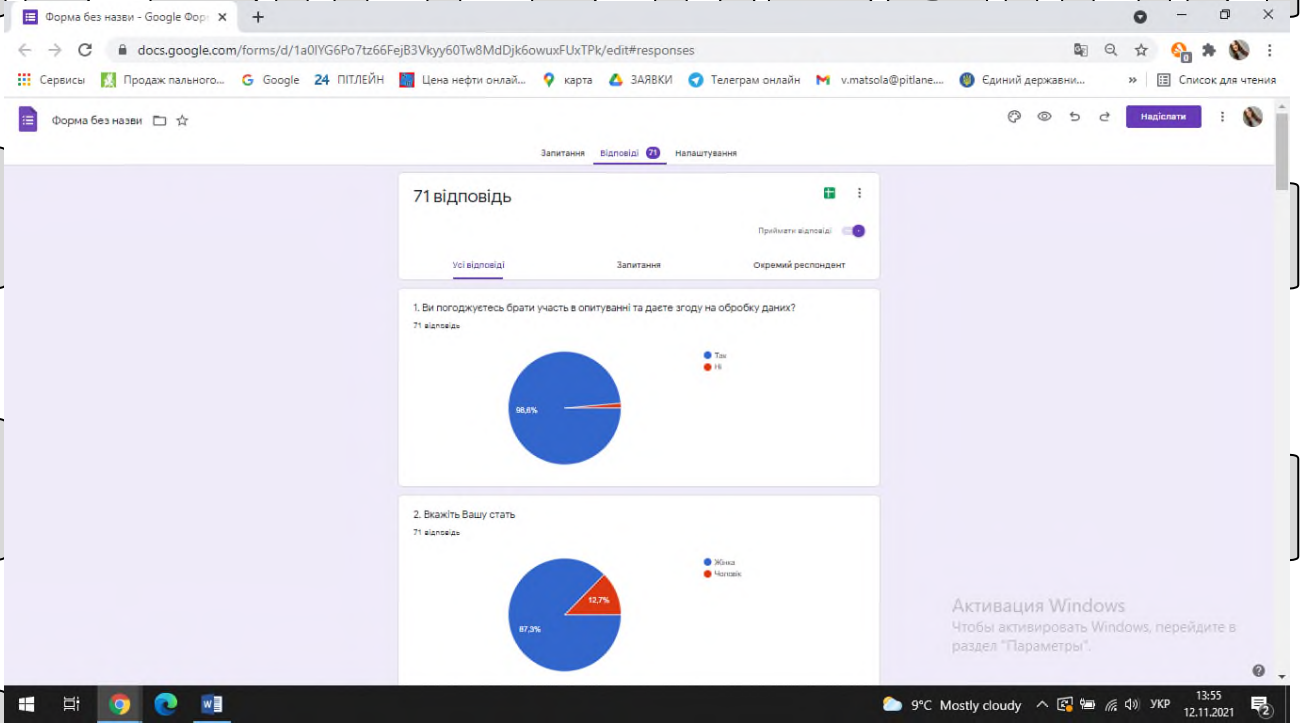
43. Морзе Н. В. Система методичної підготовки майбутніх вчителів
інформатики в педагогічних університетах : дис ... доктора пед. наук :
13.00.02 // Морзе Наталія Вікторівна. – К., 2003. – 601 с.

44. Мынбаева А. К. Имидж учителя и преподавателя вуза : сравнительный
аспект / А. К. Мынбаева, А. Жаманкулова // KazNU Bulletin. «Pedagogical
science» series. – 2012. – № 2 (36). – С. 63–75.

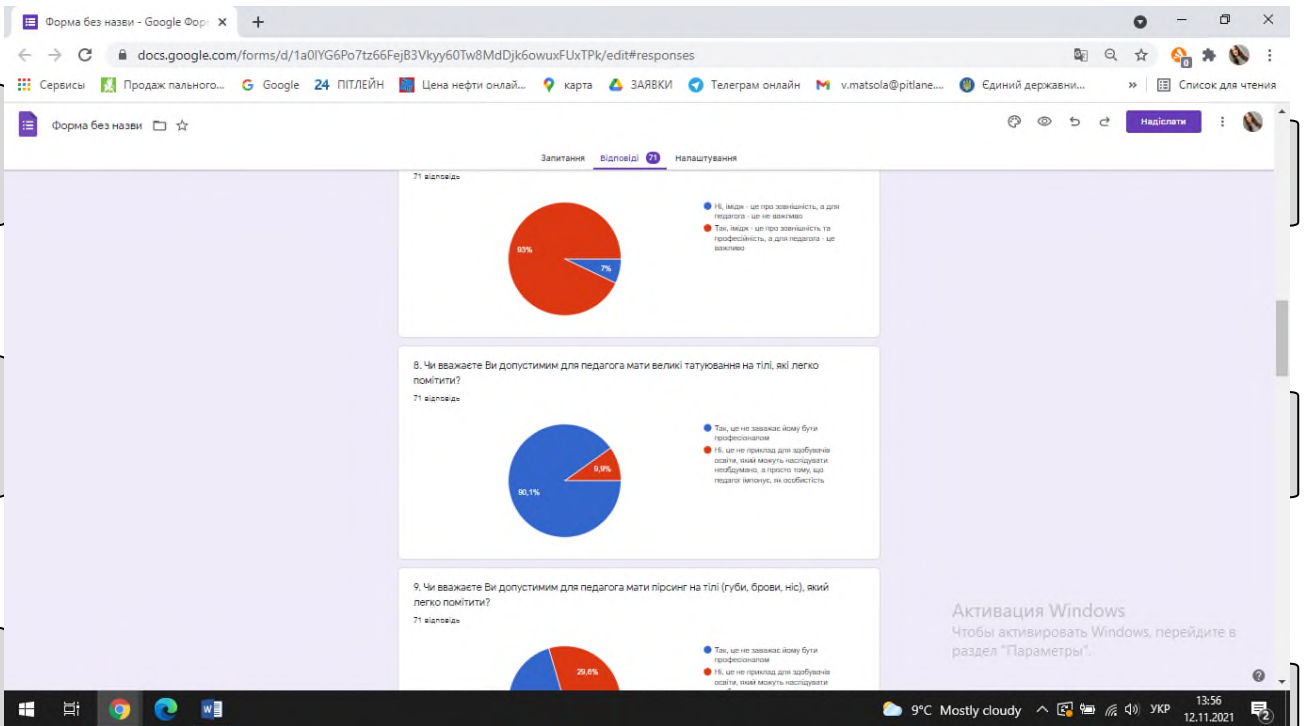
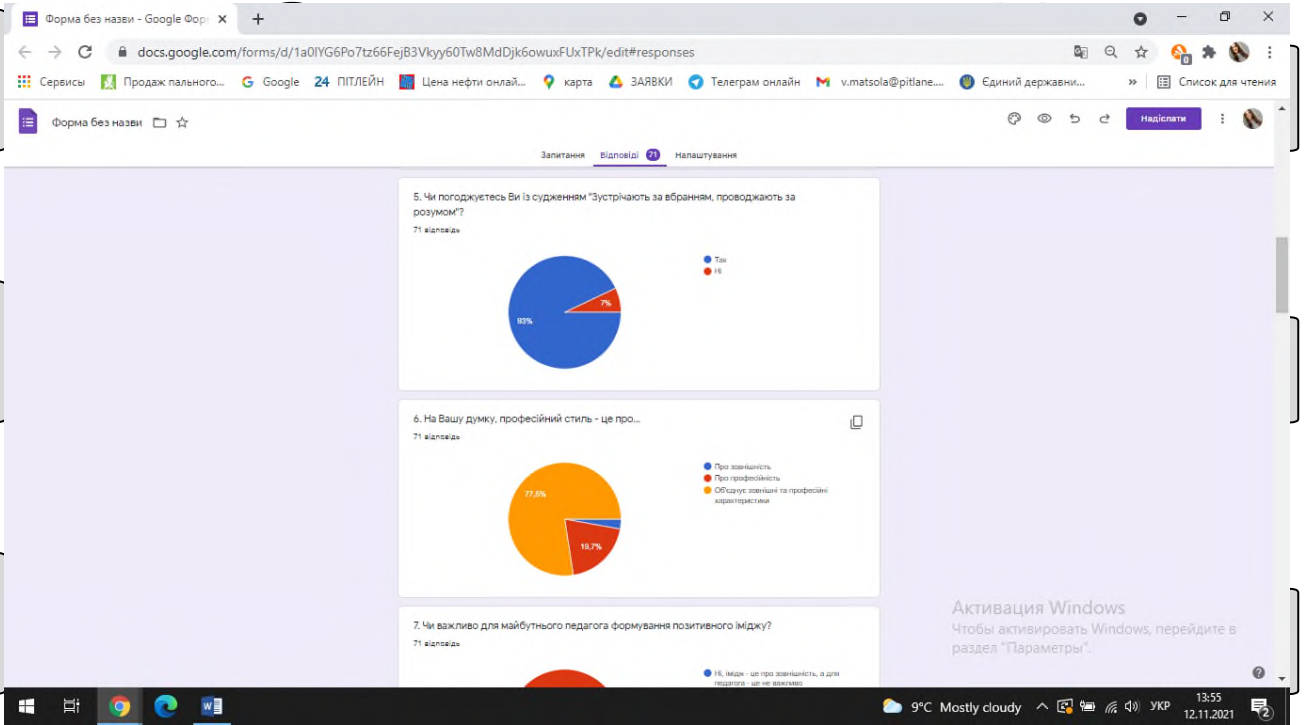
45. Олексенко В. Формування професійного іміджу сучасного вчителя // В.
Олексенко // Проблеми освіти. – 2015. – Вип. 84. – С. 258–263

НУБІП України

ДОДАТКИ

НУБІП України

НУБІП України

Форма без назви - Google Форм

docs.google.com/forms/d/1a0lYG6Po7tz66FejB3Vky60Tw8MdDjk6owuxFuxTPk/edit/responses

Сервисы Продаж пального... Google 24 ППЛЕЙН Цена нефти онлайн... карта ЗАЯВКИ Телеграм онлайн v.matsola@pitlane... Єдиний державни... Список для чтения

Форма без назви

Запитання Відповіді Налаштування

9. Чи вважаєте Ви допустимим для педагога мати пірсинг на тілі (губи, брови, ніс), який легко помітити?
71 відповідей

Так, це не заважає йому бути професіоналом	70.4%
Ні, це не приклад для заслідування освіти, вони мають послідовно необхідною, а просто тому що педагог вчителю, не особистість	29.6%

10. Чи вважаєте Ви допустимим для педагога мати яскравий колір волосся (зелений, синій, рожевий)?
71 відповідей

Так, це не заважає йому бути професіоналом	74.6%
Ні, це не приклад для заслідування освіти, вони мають послідовно необхідною, а просто тому що педагог вчителю, не особистість	25.4%

11. Чи має педагог дотримуватись останніх тенденцій моди?
71 відповідей

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

9°C Mostly cloudy 13:56 12.11.2021

Форма без назви - Google Форм

docs.google.com/forms/d/1a0lYG6Po7tz66FejB3Vky60Tw8MdDjk6owuxFuxTPk/edit/responses

Сервисы Продаж пального... Google 24 ППЛЕЙН Цена нефти онлайн... карта ЗАЯВКИ Телеграм онлайн v.matsola@pitlane... Єдиний державни... Список для чтения

Форма без назви

Запитання Відповіді Налаштування

11. Чи має педагог дотримуватись останніх тенденцій моди?
71 відповідей

Так	31%
Ні	69%

12. Чому, на Вашу думку, важливо дотримуватись дрес-коду на роботі?
71 відповідей

- Не важливо
- Думаю, педагог - это как стиль жизни. Если школа имеет дресс-код то и учитель должен его соблюдать
- Тому що це виглядає професійно і не відволікає від здобуття знань.
- Педагог - це приклад для наслідування. Це також сприяє кращій продуктивності
- Щоб створити відповідну атмосферу при діловому спілкуванні.
- Потрібно використовувати допустиму свободу в одязі.
- Це не відволікає від навчального процесу, створює робоче середовище
- Тому що одяг задає настрій

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

9°C Mostly cloudy 13:56 12.11.2021

НУБІП України

Форма без назви - Google Форм

docs.google.com/forms/d/1a0lYG6Po7tz66FejB3Vky960Tw8MdDjkGowuxFuxTpk/edit#responses

Сервисы Продаж пального... Google 24 ППЛЕЙН Цена нефти онлайн... карта ЗАЯВКИ Телеграм онлайн v.matsola@pitlane... Єдиний державни... Список для чтения

Форма без назви

Запитання Відповіді Налаштування

12. Чому, на Вашу думку, важливо дотримуватись дрес-коду на роботі?
71 відповідей

Тому, що це важливо для ділового стилю

Щоб люди вдягали речі, які не оголюють груди та інші частини тіла.

Це один із засобів встановлення дисципліни та формування іміджу організації/закладу, який справляє враження та формує думку клієнта/реципієнта.

Для мене не важливі дрес-код, у сучасному світі це останнє на що я зверну увагу, головне щоб було чисто та охайне, все решта-стиль і вподобання не важливі, головне - професіоналізм

Для того, щоб було видно, що це педагог, а не учень

це надає співробітнику певного статусу та робить його частиною робочої команди.

Дисципліна

Для більшості людей це є зовнішньою ознакою відповідального ставлення людини показує статус закладу

13. Визначте ті якості, які вважаєте важливими для майбутнього педагога?
71 відповідей

Лояльність	45 (63.4%)
Уваженість відносно інших...	45 (63.4%)
Обов'язок та відповідальність	45 (63.4%)
Твердість на кризових ситуаціях	44 (62.0%)
Дарування емоцій	42 (59.2%)
Стресостійкість	41 (57.7%)
Головність дотримуватись дрес-коду	40 (56.3%)
Самодисципліна	36 (50.7%)

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

9°C Mostly cloudy 13:56 12.11.2021

Форма без назви - Google Форм

docs.google.com/forms/d/1a0lYG6Po7tz66FejB3Vky960Tw8MdDjkGowuxFuxTpk/edit#responses

Сервисы Продаж пального... Google 24 ППЛЕЙН Цена нефти онлайн... карта ЗАЯВКИ Телеграм онлайн v.matsola@pitlane... Єдиний державни... Список для чтения

Форма без назви

Запитання Відповіді Налаштування

14. Чи впливає імідж учителя на ваше ставлення до предмета?
71 відповідей

59.7%

40.3%

15. Які якості вчителя як викладача ви цінуєте найбільше?
71 відповідей

Почуття гумору

Адекватність

Освіченість, вміння працювати з дітьми

Об'єктивність, доброта, інноваційність

Розуміння, крута подача інформації.

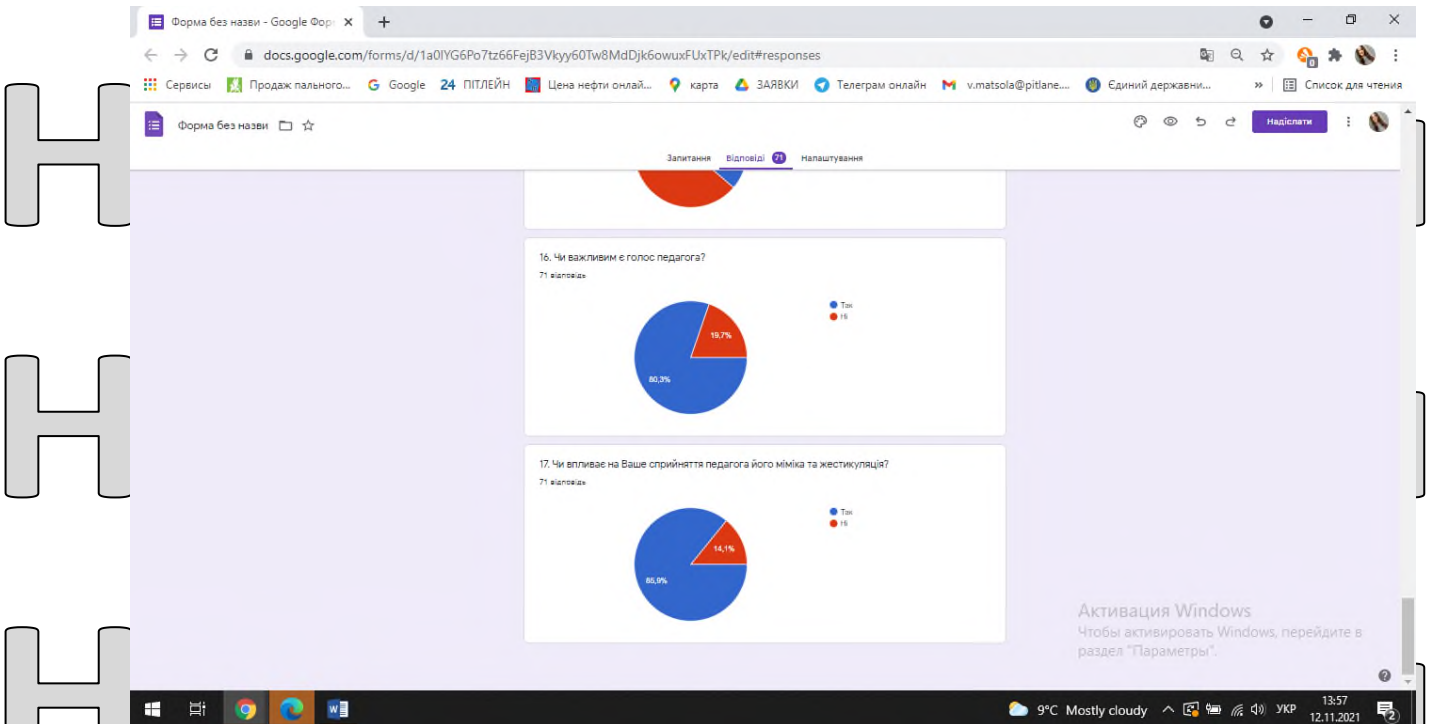
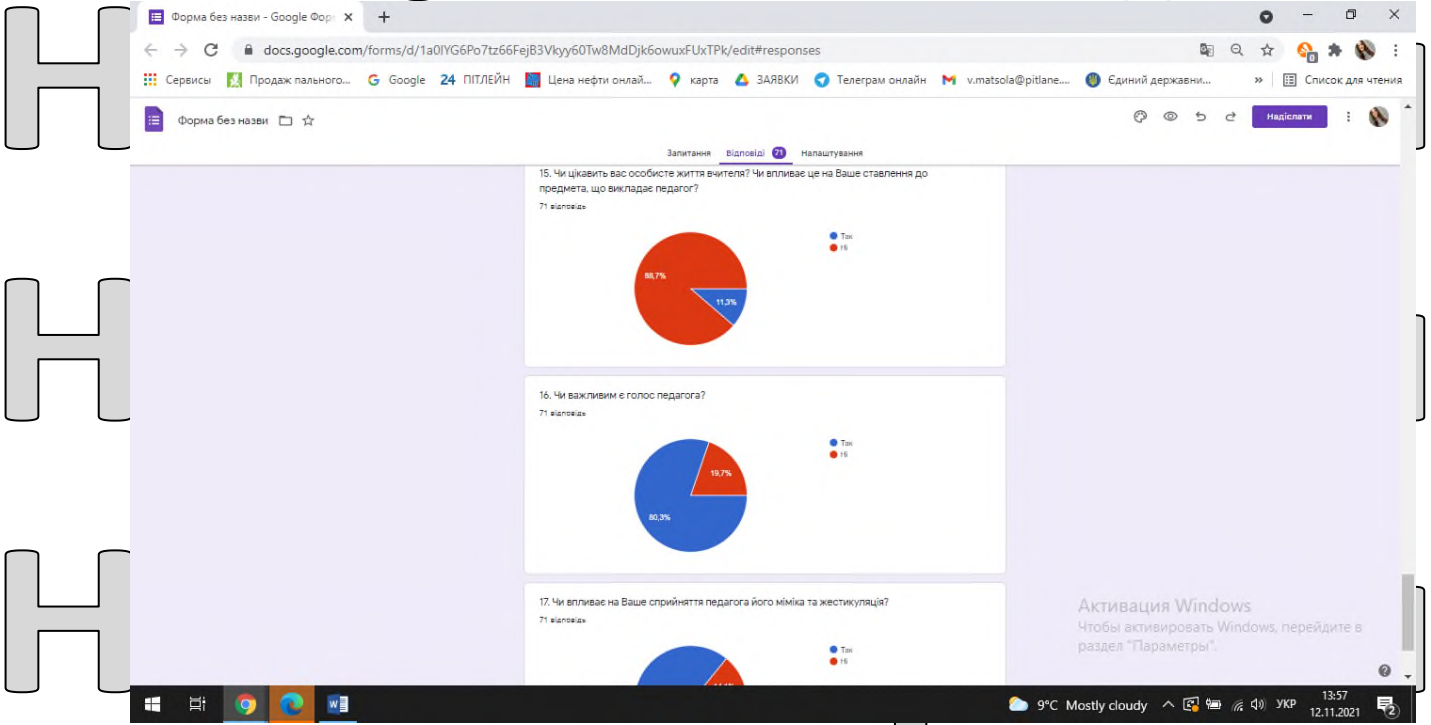
Щерість, гуманність

Щира зацікавленість навчати, бажання допомогти, готовність вислухати і прийняти думку, яка не схожа на свою

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

9°C Mostly cloudy 13:56 12.11.2021

НУБІП України

НУБІП України